

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

PŘEHLED NEJSTARŠÍCH PŘESPOLNÍCH BĚHŮ V ČR

The overview of the oldest cross country runs in the Czech Republic

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

doc. PhDr. Mgr. Aleš Kaplan, MBA, Ph.D.

Zpracovala:

Aneta Plešáková

PRAHA, květen 2024

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Přehled nejstarších přespolních běhů v ČR vypracovala samostatně. Všechny použité informační zdroje a literaturu jsem řádně citovala a uvedla v seznamu použité literatury. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne 31. května 2024

.....

podpis diplomanta

Věnováno prof. Emanuelu Bosákovi, významnému činovníkovi české a československé tělovýchovy a atletiky, který byl spoluzakladatelem jednoho ze starších přespolních běhů a to, Mikulášského běhu na Brdech. Napsáním této bakalářské práce si chceme připomenout sto let od jeho narození, které v letošním roce uplynulo.

Poděkování

Ráda bych poděkovala panu doc. PhDr. Mgr. Alešovi Kaplanovi, MBA, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, za ochotu, trpělivost a cenné rady, které mi v průběhu psaní práce věnoval. A také především za množství informací, týkající se tématu práce.

Svoluji k zapůjčení své bakalářské práce ke studijním účelům.

ABSTRAKT

Název bakalářské práce: Přehled nejstarších přespolních běhů v ČR

Zpracovala: Aneta Plešáková

Vedoucí bakalářské práce: doc. PhDr. Mgr. Aleš Kaplan, MBA, Ph.D.

Cíle práce: Cílem mé práce je nashromáždit a prostudovat dostupnou literaturu, která bude sloužit pro vytvoření přehledu vybraných nejstarších přespolních běhů, pořádaných v České republice. Dalším cílem je přespolní běh charakterizovat, nastínit postavení přespolního běhu v rámci Českého atletického svazu a zmínit jeho stručnou historii.

Metodika práce: V mé práci byla použita metoda analýzy dostupné literatury. A následně na jejím základě byl pomocí metody literární rešerše vytvořen přehled nejstarších přespolních běhů v ČR s přidaným komentářem.

Výsledky práce: Na základě literární rešerše dostupných dokumentů byl vytvořen přehled nejstarších přespolních běhů v ČR. Bylo zjištěno, že nejstarší závod je Běh Štěpánkou (1924). Bez přerušení se konaly Velká Kunratická, Lesní běh Pintovkou, Běh kolem Doubravky, Mikulášský běh na Bradech, Běh 17. listopadu, Posvícenský koláč a Přespolní běh Popelka. Z celého přehledu bylo sedm závodů založeno před druhou světovou válkou, tři v průběhu a zbylých deset až po druhé světové válce.

Klíčová slova: atletika; přespolní běh; soutěže; historie; Český atletický svaz

ABSTRACT

Thema works: The overview of the oldest cross country runs in the Czech Republic

Student: Aneta Plešáková

Supervisor: doc. PhDr. Mgr. Aleš Kaplan, MBA, Ph.D.

Aims: The goal of my work is to find and study the available literature, and based on it create an overview of the selected oldest cross-country races organized in the Czech Republic. Another goal is to characterize cross-country running, outline the position of cross-country running within the Czech athletic federation and mention its brief history.

Methodology: The method of analysis of available literature was used in my work. And then, based on it, an overview of the oldest cross-country races in the Czech Republic was created using the literary research method with added commentary.

Results: Based on a literary search of available documents, an overview of the oldest cross-country races in the Czech Republic was created. It was found that the oldest race is Běh Štěpánkou (1924). Velká Kunratická, Lesní běh Pintovkou, Běh kolem Doubravky, Mikulášský běh na Bradech, Běh 17. listopadu, Posvícenský koláč and Přespolní běh Popelka took place without interruption. Of the entire overview, seven races were founded before World War II, three during and the remaining ten races after World War II.

Key words: athletics; cross country run; competitions; history; Czech athletic federation

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	9
1 ÚVOD	10
2 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE	11
2.1 Cíle práce.....	11
2.2 Úkoly práce	11
3 VÝZKUMNÉ OTÁZKY.....	12
4 METODIKA PRÁCE.....	13
5 LITERÁRNÍ REŠERŠE.....	14
5.1 Definice a charakteristika přespolního běhu	14
5.2 Postavení přespolního běhu v rámci Českého atletického svazu	15
5.3 Význam přespolního běhu do kvality života veřejnosti	17
5.4 Stručná historická geneze vzniku přespolních běhů.....	17
6 PŘEHLEDOVÁ STUDIE	19
6.1 Běh Štěpánkou.....	20
6.2 Běh Kolem Ameriky	21
6.3 Drozdův lesní běh.....	22
6.4 Běh na Kunětickou horu.....	24
6.5 Čendův běh.....	24
6.6 Velká Kunratická.....	25
6.7 Běh Lorenzovými sady.....	27
6.8 Běh sady Vodranty	28
6.9 Lesní běh Pintovkou.....	29
6.10 Běh kolem Doubravky	30
6.11 Lesní běh Kalichem.....	32
6.12 Memoriál Quido Štěpánka	32
6.13 Mikulášský běh na Bradech	34
6.14 Běh přes Valašské kotáry	36
6.15 Běh Kolem tří rybníků.....	37
6.16 Běh 17. listopadu.....	38
6.17 Malá pardubická cross country.....	39
6.18 Posvícenský koláč	40
6.19 Běh Libušiným údolím.....	42
6.20 Přespolní běh Popelka	42
7 DISKUZE.....	44
8 ZÁVĚR.....	46
9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	47
9.1 Publikace	47
9.2 Internetové zdroje.....	47
PŘEHLED TABULEK UVEDENÝCH V TEXTU	50
PŘÍLOHOVÁ ČÁST.....	51
SEZNAM PŘÍLOHOVÉ ČÁSTI	52

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AC	Atletický klub
AFK	Atleticko-fotbalový klub
ČR	Česká republika
ČSAAU	Československá amatérské atletické unie
ČVUT	České vysoké učení technické
DDM	Dům dětí a mládeže
Dr.	Titul doktor
Ing.	Titul inženýr
Lomnice n. Pop.	Lomnice nad Popelkou
m	Metr
MB	Mikulášský běh
MR	Mistrovství republiky
MS	Mistrovství světa
TJ	Tělovýchovná jednota
VS	Vodní stavby
z.s.	Zapsaný spolek

1 ÚVOD

Tématem bakalářské práce, kterou jsem si zvolila, je přespolní běh. K této běžecké disciplíně mám osobně velmi blízko. Přespolnímu běhu se věnuji už od dětství a sama mám tu čest se několika pořádaných závodů v přespolním běhu každoročně zúčastnit.

Celá práce je zpracována formou literární rešerše dostupné literatury. Nejvíce bylo využíváno internetových zdrojů, kde se nachází nejaktuálnější informace. Historické okamžiky jednotlivých závodů byly dohledány v knihách, kronikách a ročenkách.

V první části je představena obecná charakteristika disciplíny přespolního běhu. Je možnost se seznámit s jeho postavením, jako disciplínou v rámci Českého atletického svazu, nebo se soutěžními kategoriemi. Zmíněný je také význam přespolního běhu do kvality života veřejnosti a pár řádků se věnuje i historii vzniku této disciplíny.

Hlavním cílem práce je vytvoření přehledové studie, pro kterou jsem vybrala dvacet závodů pořádaných na našem území s dlouholetou historií organizace. Každý běh je charakterizován informací o prvním ročníku konání, o prvním a současném pořadateli nebo o období přerušení organizace. Následuje vždy komentář zabývající se současnými propozicemi, ale zejména historickými okamžiky během pořádání jednotlivých závodů. Je zde uvedeno, které významné osobnosti se závodů zúčastnily, jmenováni jsou i někteří z vítězů. Dále je zde popsáno, jak se v průběhu ročníku měnila délka tratě, pořadatelé, místo konání nebo počet kategorií. A dozvíme se i jaké okamžiky zapříčinily přerušení pořádání nebo jak se slavily jubilejní ročníky.

2 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

2.1 Cíle práce

Cílem mé práce je nashromáždit a prostudovat dostupnou literaturu, která bude sloužit pro vytvoření přehledu vybraných nejstarších přespolních běhů, pořádaných v České republice. Dalším cílem je přespolní běh charakterizovat, nastínit postavení přespolního běhu v rámci Českého atletického svazu a zmínit jeho stručnou historii.

2.2 Úkoly práce

Na základě formulovaného cíle práce, jsem si stanovila následující úkoly:

1. Utřídit získané informace.
2. Stručně charakterizovat pojem přespolní běh.
3. Zaznamenat historii a postavení přespolního běhu v rámci soutěží Českého atletického svazu.
4. Vytvořit přehledný seznam nejznámějších přespolních závodů.
5. Každý závod stručně charakterizovat.
6. Vytvořit přehledovou studii k problematice pořádání nejstarších přespolních závodů v České republice.
7. Zodpovědět na výzkumné otázky.
8. Formulovat závěry.

3 VÝZKUMNÉ OTÁZKY

1. Jaký přespolní běžecký závod můžeme považovat za nejstarší?
2. Které přespolní běžecké závody se dodnes organizují bez přerušení?
3. Kolik přespolních běžeckých závodů vzniklo před, v průběhu a po druhé světové válce?

4 METODIKA PRÁCE

V mé práci byla použita metoda analýzy dostupné literatury. A následně na jejím základě byla pomocí metody literární rešerše vytvořen přehled nejstarších přespolních běhů v České republice.

Jako kritérium výběru byla zvolena dostupnost literatury týkající se tématu práce, čímž jsou nejstarší přespolní závody pořádané v České republice. Bylo čerpáno z knih, kronik, ročenek, propozic, rozhovorů s letitými účastníky a spousty dalších činovníků.

Hlavními pojmy, která jsem využívala v rámci zpracovávání literatury jsou klíčová slova přespolní běh, historie, závod.

Přesto že se s pojmem přespolní běh setkáváme již téměř od 19. století, tak se toto téma objevuje poměrně v malém množství literárních zdrojích.

Podstatné množství informací poskytla kniha od Beny (1958), Slavíka a Osoby (2016) nebo z publikace od Narducci a kol. (2005).

Veřejnosti jsou mnohem dostupnější propozice pořádaných přespolních závodů na internetu. Již ale jen málokterý internetový zdroj zahrnuje i ucelený popis historických okamžiků, které se vyskytly během organizování závodu.

5 LITERÁRNÍ REŠERŠE

5.1 Definice a charakteristika přespolního běhu

Přespolní běh je často nazýván také cizím slovem „kros“ nebo „cross-country běh“. Můžeme se ovšem také setkat s označením „lesní běh“. Pro přespolní běh je charakteristický povrch terénu, po kterém se běžci pohybují. Obvykle jsou to nezpevněné a neupravené plochy. Může se jednat o lesní a polní cesty, louky nebo blátivé a strmé stráně <https://ceskybeh.cz/organizatori/pravidla/>.

Přespolní běhy spadají do kategorie běhů mimo dráhu, je pro ně tak charakteristická delší vzdálenost tratě. Patří sem běhy lesní, terénní, běhy po polích, parcích a cestách všeho druhu. Jelikož běh tvoří základ všech sportů, tak právě přespolní běhy jsou přirozeným pohybem ve volné přírodě. Tvoří často základ tréninkových procesů především pro běžce středních a dlouhých tratí. (Bena, 1958)

Příprava samotného závodu, tak není vůbec jednoduchá. Především se musí vybrat vhodná lokalita, která bude pro konání závodu atraktivní. Neměly by na trati chybět travnaté a lesní úseky s pestrými přírodními překážkami. Celá trať by měla být vedena především v přírodně zvlněné krajině, kde se nachází plynulé zatáčky. Není potřeba kromě startovního a cílového úseku vést trať delšími rovnými úseky <https://ceskybeh.cz/organizatori/pravidla/>.

Podle Chromého a Válkové (1985) je nutné před konáním samotného závodu trať projít a odstranit spadané větve a nejrůznější předměty, které by mohly závodníkům bránit v jejich cestě k dobrému umístění.

K orientaci během závodu, slouží nejčastěji barevné fáborčky. O nichž se zmiňuje Bena (1958) a upozorňuje na jejich významnost při průběhu soutěžní trasy běžcem. Dále zmiňuje, že celá trať musí být viditelně označena. Nejběžněji se využívají fáborčky různých barev. Různé barvy fáborčků často označují různé trasy závodu pro jednotlivé kategorie. Vede-li trať nepřehledným úsekem, fáborčky musí být umístěny tak hustě, aby bylo od jednoho vidět na druhý. Dále pro lepší orientaci bývají často na zemi nebo na stromech namalované barevné

šipky a směrovky. Zřídka se objevují i ukazatele uběhnutých nebo zbývajících kilometrů do cíle. (Bena, 1958)

Každý přespolní a horský běh v různých částech světa se uskutečňuje v odlišných podmínkách a za různých okolností. Proto je velice těžké pro toto odvětví sportu stanovit jednotná, mezinárodně platná pravidla. Vliv na úspěšnost či neúspěšnost konané soutěže má nejčastěji přírodní charakter místa, kde se soutěž uskutečňuje, a celkový profil závodní tratě. Závodů v běhu přespolním se nejčastěji konají po skončení hlavní sezóny na dráze <https://ceskybeh.cz/organizatori/pravidla/>.

5.2 Postavení přespolního běhu v rámci Českého atletického svazu

Přespolní běh spadá do kategorie atletických disciplín. Jeho jedinečnost tkví v lokalitě, kde se závody konají. Nejčastěji se běží po přírodním travnatém a polním terénu se spoustou překážek jako jsou například meze, příkopy, krátké stoupané a klesavé úseky nebo blátivá místa. V této disciplíně se každoročně koná mistrovství republiky. Běžně se běhá na různých tratích, tím pádem nemůžeme, jako u jiných atletických disciplín, stanovit rekordy tratí nebo nejlepší časové rekordy. Muži, kteří závodí na tratích dlouhých 9 až 10 kilometrů nazýváme „vytrvalci“. A ti, kteří závodí na tratích 4 až 6 kilometrů označujeme jako „mílaři“. Ženské a mužské mistrovství České republiky se koná od roku 1969, junioři a juniorky závodí od roku 1990, dorostenci a dorostenky bojují o titul od roku 1970, žáci a žákyně od roku 1974 a mladší žáci a mladší žákyně poprvé startovali v roce 2008. V tabulce 1 se můžeme seznámit s jednotlivými kategoriemi a vzdálenostmi tratí na kterých se při mistrovství České republiky závodí <https://www.atletika.cz/zaostreno-na/mcr-kros-2016/historie-kategorii-a-mista-konani/>.

Věk a délka tratě na MR pro dané kategorie		
Kategorie	Věk	Délka tratě
Muži – vytrvalci	nad 19 let	10 000 m
Muži – mílaři	nad 19 let	4 000 m
Ženy	nad 19 let	6 000 m
Junioři	18 - 19 let	6 000 m
Juniorky	18 - 19 let	4 000 m
Dorostenci	16 - 17 let	4 000 m
Dorostenky	16 - 17 let	3 000 m
Starší žáci	14 -15 let	3 000 m
Starší žákyně	14 -15 let	2 000 m
Mladší žáci	12 - 13 let	2 000 m
Mladší žákyně	12 - 13 let	1 500 m

Tabulka 1 - Věk a délka tratě na MR pro dané kategorie (vlastní zpracování)

Závodí se na tratích, která vede po okruhu 1 500 metrů až 2 000 metrů s převýšením alespoň 10 metrů. Přičemž šířka tratě by měla být minimálně 5 metrů, včetně míst, kde se nachází překážky.

V přespolním běhu se konají i závody na mistrovství světa. Kromě závodu jednotlivců se soutěží i v kategorii družstev. V jednom mužském družstvu může být až 12 členů, přičemž jich smí startovat maximálně 9 a boduje prvních 6. V ženských a juniorských kategoriích se počty liší, v družstvu může být maximálně pouze 8 členů. Startovat smí 6 členů a bodují první 4. V tabulce 2 jsou vypsané délky tratí u jednotlivých kategoriích na mistrovství světa <https://ceskybeh.cz/organizatori/pravidla/>.

Věk a délka tratě na MS pro dané kategorie		
Kategorie	Věk	Délka tratě
Muži	nad 19 let	12 000 m
Ženy	nad 19 let	8 000 m
Junioři	18 - 19 let	8 000 m
Juniorky	18 - 19 let	6 000 m
Dorostenci	16 - 17 let	6 000 m
Dorostenky	16 - 17 let	4 000 m

Tabulka 2 - Věk a délka tratě na MS pro dané kategorie (vlastní zpracování)

5.3 Význam přespolního běhu do kvality života veřejnosti

Nejen že má přespolní běh nepostradatelný význam pro závodní běžce, kteří v rámci tréninkového procesu zařazují pravidelně přespolní a terénní běhy. Stejně tak podstatný význam má i u běžné populace, která díky vzrůstajícímu trendu běhu, často vyhledává právě přespolní běh. Ať už ke zvýšení výkonnosti nebo pro psychický odpočinek v přírodě.

Přespolní běh, stejně jako klasický běh, může sehrát významnou roli při zvyšování zdravotní populace. Pravidelné běhání v přírodních terénech zvyšuje odolnost pohybového aparátu, aerobní zdatnost, ale také podporuje zdraví srdce a kardiovaskulárního systému. Tato aktivita napomáhá prevenci onemocnění spojených se sedavým způsobem života. Pohyb v přírodě na čerstvém vzduchu napomáhá snížení stresu a přispívá ke zlepšení nálady. Zvýšení motivaci se obvykle objevuje se zlepšujícími se sportovními výsledky. Celkově mají aktivní běžci větší sklon k dodržování vyvážené stravy, k pravidelnému cvičení a aktivnějšímu stylu života. Konání přespolních závodů se stává i sociální událostí, podporující společenskou interakci a vztahy v komunitě běžců.

Výhodou přespolního běhu je, že ho může jedinec realizovat kdekoliv a za jakýchkoliv podmínek. Vhodné je i střídat terén běhu, od měkkého písku a lesních cest až po betonový povrch. Změna povrchů nejenže více posiluje určité svaly, vazy a šlachy, ale také slouží jako prevence zranění. Velice vhodným povrchem pro běh je, díky své měkkosti, tráva. Mezi další můžeme zařadit lesní cesty, které bývají zajímavé svou měnící se scénérií (Striano, 2013).

Pohyb ve volné přírodě je ideální místo kde se dá pracovat mimo jiné i na zvyšování rychlosti. Metodu fartleku, střídání rychlostních intervalů, aplikoval na své svěřence švédský trenér Gosty Holméra. Nechával běžce pravidelně běhat v přírodě místo na dráze a následně se u nich dostavovaly vyšší výkony v závodech (Lindsey, Freeman, 2023).

5.4 Stručná historická geneze vzniku přespolních běhů

Podíváme-li se do historie přespolních běhů, narazíme na Anglii, označovanou jako kolébku přespolních běhů. Odtud je známý také pojem „cross-country run“. Přírodní krajina

v Anglii nabízí dodnes zvláště příznivé podmínky pro přespolní běhy díky své pestrosti a vlivu vlhkého podnebí. Najdeme zde zvlněný terén polí a bažinaté louky. Poprvé s myšlenkou přespolního běhu přišli studenti ze školy Shrewsbury (Hutchinson, 2018).

Samotný přespolní běh se zrodil ve studentském prostředí vysokých škol a kolejí. První závod s názvem „Crick Run“ se konal v roce 1837 ve městě Rugby. Od poloviny 18. století se pravidelně v běhu utkávají i běžci ze slavných univerzit Cambridge a Oxford. Později roku 1903 byla v Anglii založena samostatná organizace „Mezinárodní Cross-Country Union“. Společně s evropskými státy se každoročně konal „Cross des Nations“ neboli přespolní běh národů, pořádaný v Anglii nebo na pevninské části Evropy. Postupně se trend přespolních běhů dostal do Francie, Německa a i k nám.

Je potřeba zmínit, že přespolní běh měl své zastoupení i na olympijských hrách. Disciplína přespolního běhu se poprvé objevila až v roce 1912 ve Stockholmu. Závodilo se tam na trati dlouhé 8 000 metrů mezi jednotlivci a tříčlennými družstvy. Dále se tato disciplína objevila na olympijských hrách v Antverpách roku 1920 a naposledy v Paříži roku 1924. Od té doby se již přespolní běh na olympijských hrách neběžel. V dnešní době se vyskytuje na olympijských hrách pouze jako složka moderního pětiboje.

V původní Československé republice se přespolní běhy označovaly spolu se silničními běhy jako nejstarší lehkotletické disciplíny. K realizaci závodů není totiž potřeba žádného speciálního vybavení. V současné době už ale o přespolním běhu mluvíme jako o atletické disciplíně (Bena, 1958).

Pravdou je, že úspěšní atleti, kteří celou sezónu závodili jen v běžích na dráze, vyhledávali často pro zpestření i závody v terénu. Proto se již v meziválečném období začaly častěji konat, čím dále více populární, závody v přespolním běhu neboli krosu. Jako nejznámější sportovní klub, pod jehož jménem se tehdy závody uskutečňovaly, byl Židovský sportovní klub Hagibor (Slavík, Osoba, 2016).

Na začátku každé běžecké sezóny se většinou startovalo Během únorového vítězství. Tento závod se běžel ve Stromovce v Praze a trať měřila deset kilometrů. Běhů únorového vítězství se konalo více. Závodit se tak mohlo i v jiných městech (Slavík, Osoba, 2016).

6 PŘEHLEDOVÁ STUDIE

Níže v další části uvedu strukturovaný přehled vybraných přespolních závodů, pořádaných na území České republiky. Jsou seřazeny podle prvního ročníku konání. Každý závod je uveden tabulkou 4 – 24 se základními informacemi, kterými jsou název závodu, zakladatel, první organizátor, současný organizátor a délky tratí pro jednotlivé kategorie. Následně je popsán současný stav závodu. Zejména kdy a kde probíhá, jaký je povrch trati a jaké kategorie zde závodí. Na závěr je nahlédnuto do minulosti. Zmíněné je organizování prvního ročníku, důležitá jména spojená se závodem, výčet neúspěšnějších běžců a specifika významných výročí. Vše je uvedeno v závislosti na dostupnosti literárních zdrojů.

Na dvou příkladech, závodu Velké Kunratické a přespolním běhu Popelka, můžeme dokumentovat vývoj účasti v průběhu pořádání závodu pomocí grafů 1 a 2.

Na začátku uvádím tabulku 3. V ní se seznámíme s názvem běžeckého závodu, prvním ročníkem konání, případným obdobím přerušení a současným pořadatelem.

Pořadí	Název závodu	První ročník závodu	Období přerušení	Pořadatel
1.	Běh Štěpánkou	1924	2020 - 2021	AC Mladá Boleslav
2.	Běh Kolem Ameriky	1925	1942, 2020	Atletika Písek, z.s.
3.	Drozdův lesní běh	1925	2020 - 2021	TJ Sokol Kolín
4.	Běh na Kunětickou horu	1927	několikrát do roku 1984	Běžecký klub Pardubice
5.	Čendův běh	1931	2020 - 2021	Obec Petrov
6.	Velká kunratická	1934	-	A.C. Spartak Praha
7.	Běh Lorenzovými sady	1937	1940 - 1945, 2020 - 2021	Atletický oddíl TJ Spartak Třebíč
8.	Běh sady Vodranty	1941	2020	AC Čáslav
9.	Lesní běh Pintovkou	1944	-	TJ VS Tábor
10.	Běh kolem Doubravky	1945	-	TJ Hvězda Trnovany a DDM Teplice
11.	Lesní běh Kalichem	1946	2020 - 2021	TJ Sokol Koberovy
12.	Memoriál Quido Štěpánka	1946	2020 - 2021	Oddíl atletiky při TJ, jablonecká běžecká liga
13.	Mikulášský běh na Bradech	1946	-	AC TJ Jičín
14.	Běh přes Valašské kotáry	1948	2020	Atletický klub Zlín
15.	Běh Kolem tří rybníků	1951	2020 - 2021	TJ Slavoj Bečov n. Teplou
16.	Běh 17. listopadu	1953	-	Univerzita ČVUT
17.	Malá pardubická cross country	1954	2020	AC Pardubice
18.	Posvícenský koláč	1968	-	TJ Sokol Studenec
19.	Běh Libušiným údolím	1969	2020 - 2021	TJ Spartak Třebíč
20.	Přespolní běh Popelka	1989	-	Atletický a lyžařský klub Lomnice n. Pop.

Tabulka 3 – Přehled dvaceti nejstarších přespolních závodů, pořádaných v České republice (vlastní zpracování)

6.1 Běh Štěpánkou

Běh Štěpánkou	
Rok založení	1924
Zakladatel	<i>není uveden</i>
První organizátor	<i>není uveden</i>
Současný organizátor	AC Mladá Boleslav
Délka tratě pro muže	8 400 m
Délka tratě pro ženy	2 400 m
Délka tratě pro mládež	400 – 3 000 m

Tabulka 4 – Charakteristika Běhu Štěpánkou (vlastní zpracování)

Komentář: Nejstarším přespolním závodem je mladoboleslavský závod Běh Štěpánkou. Závodní trať vede lesoparkem Štěpánka po přírodních cestách a travnatých loukách, s převýšením deset metrů na okruhu. Jedná se o typický krosový charakterem trati, jelikož po celé trase nejsou žádné asfaltové ani dlážděné chodníky. Závod je vyslán od kategorií předžactva až po veterány. Mládežnické kategorie zde každoročně soutěží v seriálu Běhů Emila Zátopka. Jedná se o nejstarší přespolní závod, pořádaný ve středních Čechách <https://ceskybeh.cz/zavody/beh-stepankou-2022/>.

První ročník závodu byl zorganizován 7. října 1924. Za účasti sedmnácti běžců tehdy vyhrál mladoboleslavský atlet Otakar Mlejnek. Vítězství v následujících letech byla zaznamenána i u takových běžců, jako byli Ing. Josef Hron, Přemysl Dolenský, Mirko Gráf, Bohumil Zítek, Petr Havel, Martin Zvoníček, Václav Mládek, Luboš Šubrt, Pavel, Faschingbauer, Tomáš Krutský nebo Michael Nejedlý. V mládí se závodu zúčastnili také Václav Bečvarovský, známí překážkář a desetibojař, anebo dálkařka Vlasta Přikrylová. Pravidelným hostem, až do svého úmrtí, zde byla i známa olympionička Dana Zátopková. Závodu se v minulosti zúčastnili i zahraniční závodníci, jako jsou běžci z belgického Ronse, německého Waldorfu nebo polského Waltze (Narducci a kol., 2005).

Závod byl díky koronavirové epidemii v roce 2020 zrušen. A v roce 2021 došlo k přeložení z tradičního březnového termínu až na termín listopadový.

6.2 Běh Kolem Ameriky

Běh Kolem Ameriky	
Rok založení	1925
Zakladatel	Václav Chudoba a další
První organizátor	SK Písek
Současný organizátor	Atletika Písek, z.s.
Délka tratě pro muže	8 130 m
Délka tratě pro ženy	3 330 m
Délka tratě pro mládež	100 – 1 730 m

Tabulka 5 – Charakteristika Běhu Kolem Ameriky (vlastní zpracování)

Komentář: Běh Kolem Ameriky má dlouholetou tradici. Řadí se mezi tři nejstarší pořádané běžecké závody u nás a je považován za nejstarší terénní běh v Česku. Dá se říci, že brzy oslaví stoletou tradici.

Na start se každoročně postaví účastníci všech kategorií, od atletické minipřípravky až po dospělé. V hlavním závodě, dlouhém 8 130 metrů, se běží o putovní pohár. Závodí se především na lesních cestách. Běh Kolem Ameriky je zařazen do Jihočeského běžeckého poháru.

Od roku 2003 je zmíněný běh mezinárodním závodem, díky spolupráci s partnerskými městy v Anglii a Německu. Pravidelně zde běhají i běžci z Běžeckého sdružení Deggendorf. V roce 2014 bylo, součástí běhu, zaznamenáno pořádání prvního ročníku závod v nordic walking <https://www.cus-sportujsnami.cz/events/97-rocnik-lesniho-behu-kolem-ameriky/>.

U zrození závodu stála skupina kamarádů, což můžeme zaznamenat také při charakteristice založení Mikulášského běhu na Bradech. Tehdy, jeden z nich, Karel Kokrda v restauraci „U kola“ vyzval ostatní, aby oficiálně nultý ročník absolvovali ihned. Seskupili se tedy v pět hodin ráno a zahájili společně několikaletou tradici.

První ročník závodu se poprvé konal 8. listopadu 1925 v lesním parku „Amerika“ nedaleko Písku. Prvním organizátorem byl místní lehkootletický klub S.K. Písek. Mezi zakladatele stojí zmínit jména Václav Chudoba, Karel Morava, Jan Lis, Boris Milec, Olda Michálek a Karel Kokrda. Na prvním ročníku se sešlo 31 běžců a sváděli boje na trase o délce 2 600 metrů. O první místo v kategorii vytrvalců spolu bojovali dva nejlepší čeští běžci té doby – Ing. Hron a Karel Nedobitý. Vítězství nakonec patřilo Karlu Nedobitému.

Změna v závodě nastala v roce 1927, přidáním kategorie dorostenců do osmnácti let. Od roku 1933 se místo původního jednoho kola, běžely okruhy dva a vzdálenost se tak

protáhla na 5 200 metrů. Počínaje rokem 1940 se nově závodníci museli popasovat s tratí 6 800 metrů. S přibývajícím ročníky, přibývaly i nové běžecké kategorie pro mladší běžce. V roce 1975 byla do programu zařazena výjimečně jedna speciální kategorie, tou byl běh pro zakladatele závodu.

Při výročních ročnících, každých deset let, se na start postavili i zakladatelé běhu. Závod ve své minulosti hostil výborné běžecké špičky. Musíme zmínit Karla Nedobitného (prvního vítěze), Ing. Františka Hrona, Františka Boháče, Dr. Václava Drozdu nebo Jaroslava Obešla (vítěze z roku 1932) (Narducci a kol., 2005).

Za celou dlouhou historii závodu se musel zrušit pouze dvakrát. V roce 1942 byl v důsledku represí následujících po atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, závod zakázán. A v roce 2020 z důvodu protiepidemických opatření v souvislosti s onemocněním COVID-19 <https://www.atletikapisek.cz/beh-kolem-ameriky/>.

Prvním vítězem se stal vytrvalec Karel Nedobitý, osminásobný mistr Československa a dvojnásobný olympionik. V roce 1934 se lesní běh „Kolem Ameriky“ prvně pořádal také jako Národní mistrovství v lesním běhu. Startovali zde nově i ženy. Závod ve třicátých letech dosáhl obrovské obliby, kdy přihlíželo i více jak dva tisíce diváků podél tratě. Mezi pořadateli se vystřídali VTJ Dukla Písek v roce 1975. A následně Atletický oddíl TJ Sokol Písek včele s Jaroslavem Putschöglem od roku 1989. Od roku 2009 se pravidelně závod koná se zázemím v Interhotelu Amerika <https://pisecky.denik.cz/ctenar-reporter/nejstarsi-terenni-zavod-u-nas-startuje-v-pisku-lesni-beh-kolem-ameriky-20211012.html>.

6.3 Drozdův lesní běh

Drozdův lesní běh	
Rok založení	1925
Zakladatel	Dr. Václav Drozda
První organizátor	<i>není uveden</i>
Současný organizátor	TJ Sokol Kolín
Délka tratě pro muže	4 200 m
Délka tratě pro ženy	4 200 m
Délka tratě pro mládež	<i>není uvedena</i>

Tabulka 6 – Charakteristika Drozdova lesního běhu (vlastní zpracování)

Komentář: Zmíněný závod se organizuje každoročně v říjnu. Povrch trati je opravdu pestrý. Závodníci se zde mohou setkat s dráhou, asfaltovým povrchem i s terénem. Startuje se úvodním kolem a půl na dráze stadionu, následně se vybíhá asfaltovou cestou, která závodníky dovede do nedalekého lesa, kde již čeká slíbený terén. Před přiběhnutím do cíle vede trať po labské cyklostezce. Zajímavostí tohoto závodu je, že muži i ženy se potýkají se stejnou délkou tratě. Dětské kategorie si pak poměřují své síly na dráze kolínského atletického stadionu. Běžně se závodu účastní kolem devadesáti běžců <https://ceskybeh.cz/zavody/drozduv-lesni-beh-2023/>.

V Kolínských Borkách se pořádá Drozdův lesní běh, který je označován za jeden z nejstarších běhů v České republice. Samotná trať závodu, měřící 4 200 metrů, byla stanovena výborným tehdejším běžcem Dr. Václavem Drozdem. Ten měl hned jasno, za ideální zvolil jeho oblíbenou tréninkovou trasu, kterou zdejší nazývají „Lesánek“.

V neděli 22. března 1925 se na startovní čáru postavila česká běžecká elita. Nechyběl zde Nedobitý, Koščák, Dr. Drozda ani Pytela. Prvním vítězem se stal Dr. Václav Drozda. Stejně pořadí běžců se opakovalo i o tři týdny později na mistrovství země.

Zmíněný závod je tak pojmenován podle prvního vítěze Dr. Drozda, který zde vyhrál celkem osmkrát a jedenáctkrát získal titul mistra republiky. Závod byl konaný jako přebor středočeského okrsku ČSAAU.

V celé historii závodu je za nejúspěšnějšího závodníka považován, kolínský odchovanec a mnohonásobný mistr Československa, Stanislav Petr. Ten zde vítězství obhájil jedenáctkrát a po dlouhou dobu byl i držitelem traťového rekordu.

Nejvýznamnějším oceněním pro závodníky bylo předání cen, od samotného zakladatele běhu, Dr. Václava Drozdy, který asistoval při vyhlášení výsledků až do svých jednaděadesáti let (Narducci a kol., 2005).

Z důvodu koronavirové krize a zákazu shromažďování velkého počtu osob, na základě rozhodnutí vlády České republiky, byly v roce 2020 a 2021 závody zrušeny.

6.4 Běh na Kunětickou horu

Běh na Kunětickou horu	
Rok založení	1927
Zakladatel	<i>není uveden</i>
První organizátor	AFK Pardubice
Současný organizátor	Běžecský klub Pardubice
Délka tratě pro muže	15 000 m
Délka tratě pro ženy	<i>není uvedena</i>
Délka tratě pro mládež	<i>není uvedena</i>

Tabulka 7 – Charakteristika Běhu na Kunětickou horu (vlastní zpracování)

Komentář: První ročník Kunětického běhu byl organizován ve středu 28. září 1927. Přespolní závod na patnáct kilometrů startoval před radnicí na náměstí v Pardubicích. Z počátku byla organizace zaštiťovaná klubem AFK Pardubice. Do cíle závodníci dobíhali na fotbalovém hřišti. Na vítěze čekal stříbrný pohár v hodnotě třech tisíc korun. V prvním ročníku ho vybojoval Mizerovský s časem 53:34.2. Na dalších místech se umístili Kroft, Zika, Šulc, Šťastný a další (Kunětický běh, 1927).

V současnosti má pořádání běžecského závodu na starosti Běžecský klub Pardubice. Ten se o chod závodu stará od 5. září 1984. V tomto roce byl po dlouhé době opět obnoven, poté co v předchozích letech došlo několikrát k přerušení tradice. Dnes se startuje od koupaliště u Cihelny (Bednář, 2018).

6.5 Čendův běh

Čendův běh	
Rok založení	1931
Zakladatel	<i>není uveden</i>
První organizátor	Libřický osadní klub
Současný organizátor	Obec Petrov
Délka tratě pro muže	12 000 m
Délka tratě pro ženy	6 000 m
Délka tratě pro mládež	100 – 1 000 m

Tabulka 8 – Charakteristika Čendova běhu (vlastní zpracování)

Komentář: Závod Čendův běh ve Petrově je označován jako nejstarší trampský běh u nás a sedmý nejstarší běžecský závod v České republice. Každý rok v neděli před

Velikonočním pondělím si běžci měří své síly na šestikilometrovém okruhu, součástí něhož je i kilometrové stoupání. Ženy, veteráni a dorost se potýkají s jedním kole, oproti mužům, na které čekají okruhy dva. Na trati se setkáváme s úseky vedoucí po polních i lesních cestách a pěšinách kolem geometrického středu Čech. Zázemí závodu najdeme na hřišti v obci Petrov <https://cenduvbeh.cz/zavod/>.

První ročník tohoto závodu s několikaletou tradicí byl uspořádán v roce 1931. Podílelo se na něm několik nadšenců do atletiky a trampů z Libřického osadního klubu. Místem konání byla obec Petrov nedaleko Prahy, proto pět prvních ročníků závodu neslo název Lesní běh v Petrově. Název byl následně změněn na počest tragické smrti prvního vítěze tohoto závodu. Byl jím Čenda Pokorný, proto od roku 1936 je závod memoriálem, označovaným jako Čendův běh v Petrově. Prvním vítězem po přejmenování závodu se stal J. Pavlíček.

Mezi vítězi sedmkrát zazářil Jaroslav Štrub, šestkrát Ondřej Beran, dále také bývalý olympionik, Václav Chudomel a Mulugeta Serbessa. Na staru jsme se mohli setkat i s televizní cvičitelkou Hankou Kynychovou (Narducci a kol., 2005).

Závod se nekonal v letech 2020 a 2021, z důvodu pandemie koronaviru.

6.6 Velká Kunratická

Velká Kunratická	
Rok založení	1934
Zakladatel	Karel Kněnický
První organizátor	Klub Vysokoškolského sportu Praha
Současný organizátor	Atletický klub Spartak Praha
Délka tratě pro muže	3100 m
Délka tratě pro ženy	3100 m
Délka tratě pro mládež	370 – 1900 m

Tabulka 9 – Charakteristika Velké Kunratické (vlastní zpracování)

Komentář: Každoročně druhou neděli v listopadu zdolávají závodníci terénní trať, s četnými stoupavými úseky, dlouhou 3 100 metrů. Přespolnímu závodu patří jméno Velká Kunratická, podle Kunratického lesa, kde se závodí.

Závodu se mohou zúčastnit závodníci ve věkových kategoriích od dětí až po veterány. Vítězové v jednotlivých kategoriích jsou po skončení závodu vyhlašováni a oceňováni. Trasa

závodu Velké Kunratické, (ilustrovaná v příloze 1 s názvem *Mapa trasy závodu Velká Kunratická*), vede údolím Kunratického potoka, které je historickým, chráněným územím. Z toho důvodu běžci startují po dvojicích a jejich maximální počet je omezen na počet 3 400. První závod se běžel již v roce 1934 a byl pořádán členy Vysokoškolského sportu. Později začaly závodit i ženy na své trase ženského závodu, ve kterém nechybí ani známé stoupání na Hrádek. Toto stoupání je jednou z nejatraktivnějších úseků závodu. Zde závodníci na pouhých šedesáti metrech nastoupají okolo čtyřiceti výškových metrů. Profil celé závodní tratě je k nahlédnutí v příloze 2 s názvem *Profil trasy závodu Velká Kunratická*.

Při padesátém ročníku závodu Velké Kunratické v roce 1983 byla pocta přivítat předsedu mezinárodního olympijského výboru. Tehdy to byl Juan Antonio Samaranch. Vedl zde rozhovor s předsedou ÚV ČSTV Antonínem Himlem a Karlem Kněnickým, známým sprinterem a jedním ze zakladatelů závodu (Slavík, Osoba, 2016).

Délka trati prvního ročníku měřila 3 160 metrů. Osobně se podíleli na výběru tři zakladatelé, Jaroslav Obešlo (šestinásobný vítěz), JUDr. Stanislav Otáhal a Jan Vondřejc (archivář závodu). Stanovili v kunratickém lese trasu, kde se konal klubový běh Vysokoškolského sportu Praha, kterým atleti zakončovali uplynulou sezónu. Trasa byla vybrána tak, aby se výrazně lišila od ostatních přespolních závodů.

První ročník, nejznámějšího běžeckého závodu v naší republice, byl pořádán 18. listopadu 1934. Na start se postavilo jednadvacet běžců a program byl opravdu nabitý. Začínalo se během „přes tři kopce a tři potoky“, následovalo fotbalové utkání a celý den byl zakončený posezením v restauraci Ve mlýně.

V první ročnících jsme se mohli na startu setkat jen s členy atletického klubu nebo s pozvanými hosty. S přibývajícími ročníky se rozrůstaly i běžecké kategorie a závod se stával veřejnějším. V roce 1966 je program obohacen i o kategorii veteránů neboli závodníků s více jak dvaceti starty. Pro ženy vznikla nová trať v roce 1971 a pro mladší kategorie o rok později.

Modernizoval se způsob měření, bylo zavedeno používání elektronických startovacích a cílových hodin a postupně se nasazovala výpočetní technika. Od roku 1955 se na trať vybíhá po dvojicích a trojicích.

Při návštěvě Juana Antonia Samaranche, na padesátém ročníku, zde běželo přes devět tisíc běžců. K tomuto výročí byla vydána ročenka a zhotoveny pamětní medaile pro každého. Kategorii veteránů je osobně předával zmíněný předseda MOV.

Roku 1985 se musel eliminovat počet závodníků, kvůli možnému narušení chráněného území v údolí Kunratického potoka. Od té doby startuje v hlavním závodě maximálně 3 500 běžců a trasy ostatních kategorií se běží mimo chráněný prostor. Další omezení přišlo v roce 1992, snížil se počet účastníků na 2 500 a bylo zakázáno používat tretry. Poslední úprava umožňovala vyběhnout na trasu pro celkem 3 400 běžců, jak je tomu doposud. Vývoj účasti běžců na závodu Velká Kunratická ilustruje graf 1 s názvem *Vývoj účasti běžců na závodu Velká Kunratická v letech 1934-2023*.

Během prvních třinácti ročníků patřilo vítězství vždy někomu ze zakladatelů závodu. Mezi celkovými vítězi hlavního závodu se objevili Karel Fojtík (v prvním ročníku), Jaroslav Obešlo, Václav Čevona, Milan Švajgr, Vojtěch Hec, Petr Hellmich, Václav Chudomel, Vladimír Balšánek a také Vlastimil Zwiefelhofer (devítinásobný vítěz).

Objevilo se zde i hodně těch, kteří se na start postavili i více jak padesátkrát. Patří sem Přemysl Novotný, Jiří Novák, Dr. Jiří Horáček, Dr. Viktor Trkal, Jaroslav Obešlo, Karel Šerpán, František Čmelinský, Jaroslav Šilhavý, Jiří Třešňák a dnes i spoustu dalších (Narducci a kol., 2005).

Kritickým obdobím pro tento závod byla 80. léta minulého století. Příčinou bylo vyhlášení lokality, kde se závod každoročně koná, jako součásti chráněného území v údolí Kunratického potoka. Po náročném jednání pořadatelů závodu s orgány ochrany životního prostředí bylo dosaženo rozhodnutí, že závod nadále bude pokračovat na stejném místě, avšak pouze s omezeným počtem startujících závodníků (Bednář, 2018).

6.7 Běh Lorenzovými sady

Běh Lorenzovými sady	
Rok založení	1937
Zakladatel	<i>není uveden</i>
První organizátor	sportovci z katolického Orla
Současný organizátor	Atletický oddíl TJ Spartak Třebíč
Délka tratě pro muže	4 700 m
Délka tratě pro ženy	2 700 m
Délka tratě pro mládež	100 – 1 600 m

Tabulka 10 – Charakteristika Běhu Lorenzovými sady (vlastní zpracování)

Komentář: Závod, nesoucí název „Běh Lorenzovými sady“, startuje pravidelně na přelomu března a dubna v městě Třebíč, nacházejícím se na Vysočině.

Po 100 metrech od startu, kdy závodníci běží po hlinitošterkovém povrchu, vbíhají do sadů Lísčí. Trať zde vede členitým terénem a množstvím pěšinek. Do cíle závodníci přibíhají po silnici. Účast bývá každoročně okolo 260 startujících ve všech kategoriích. Tento závod je označován za nejstarší přespolní závod na Moravě a nyní patří do seriálu závodů Envinet cup. Závod mužů se běží jako memoriál Josefa Popeláře <https://online.atletika.cz/Propozice/propozice/63391>.

Poprvé se běžel v roce 1937 pod patronací katolické tělovýchovné organizace Orel. Zpočátku, kde se závody konaly na místě velkého sadu a zázemí závodu bylo téměř prostorově neomezené, nebyl takový problém s počtem běžců na trati. Ale s postupem času, musel být závod přesunut do nedalekých sadů v Lísčí, kde se běží po úzkých pěšinkách. Proto bohužel trať závodu o moc více běžců, než zde teď běhá, nepojme https://is.muni.cz/th/mj7cf/BP_Tadeas_Mahel_2016_final.pdf.

Kromě období 2. světové války a koronavirové pandemie v roce 2020 a 2021, probíhá tento závod každý rok bez přerušení. Jednou ze zajímavostí tohoto závodu bylo ukončení závodní činnosti Jana Nechvátala, který byl nestorem třebíčské běžecké školy a narodil se v roce 1935 <https://skkolis.estranky.cz/clanky/historie/behlorenzovymisady.html>.

6.8 Běh sady Vodranty

Běh sady Vodranty	
Rok založení	1941
Zakladatel	<i>není uveden</i>
První organizátor	<i>není uveden</i>
Současný organizátor	AC Čáslav
Délka tratě pro muže	10 000 m
Délka tratě pro ženy	10 000 m
Délka tratě pro mládež	300 – 4 000 m

Tabulka 11 – Charakteristika Běhu sady Vodranty (vlastní zpracování)

Komentář: Při pořádání tohoto závodu se současně závodí i v přeboru Středočeského kraje v přespolním běhu a běží se i memoriál Josefa Kunáška. Startuje se ve všech kategoriích. Nejmladší účastníci si své síly poměřují na atletické dráze. V hlavním závodu soutěží muži i ženy na trati dlouhé deset kilometrů. Každoročně se běhu zúčastňuje několik stovek běžců <https://accaslav.estranky.cz/clanky/propozice/>.

Historie závodu se píše od roku 1941. Tehdy první ročník závodu, se startem i cílem na atletickém stadionu v Čáslavi, vedl po písčitých a parkových cestách a okolo koupaliště v lesoparku s mírným převýšením. Termín závodu, jako většiny ostatních, bývá na přelomu března a dubna. Po roce 1946 se závod pořádal jako „Běh tří Sokolů“ na památku Karla Příhonského, Miloše Micky a Otakara Šťovíčka. Všichni tři byly členové Sokola, umučeni v koncentračních táborech.

Na start se postavili ženy poprvé v roce 1950. Mohli jsme se zde setkat s mistrní světa a rekordmankou Jarmilou Kratochvílovou, která se závodů dodnes pravidelně účastní, nebo jejími svěřenkyněmi Lídou Formanovou a Hanou Benešovou. V roce 1977 se v lesoparku otevřela dvěstěmetrové přímá dráha a start závodu byl přesunut tam. Ustálil se také název závodu na Běh sady Vodranty. Na tomto místě se startovalo až do roku 2002, kdy byla zničena sprinterská rovina při rekonstrukci místního koupaliště. Start se tedy přemístil zpět na atletický stadion. Mezi nejznámějšími závodníky stojí zmínit jména Čevona, Liška, Tuček, Košilka, Stankovič, Dolenský nebo Červenková a Hoppová (Narducci a kol., 2005).

V roce 2020, během koronavirové pandemie, se závod nekonal. A následující rok byl start závodu posunut z jarního termínu na podzimní.

6.9 Lesní běh Pintovkou

Lesní běh Pintovkou	
Rok založení	1944
Zakladatel	<i>není uveden</i>
První organizátor	<i>není uveden</i>
Současný organizátor	TJ VS Tábor
Délka tratě pro muže	6 000 m
Délka tratě pro ženy	3 000 m
Délka tratě pro mládež	50 – 3 000 m

Tabulka 12 – Charakteristika Lesního běhu Pintovkou (vlastní zpracování)

Komentář: Závod Lesní běh Pintovkou, jak už nám název napovídá, se každoročně v listopadu organizuje v lesoparku Pintovka v Táboře. Jedná se o převážně terénní závod, určený pro širokou veřejnost. Vybrat si můžeme z několika kategorií. Běh bývá označován jako druhý nejstarší lesní závod, pořádaný na území jižních Čech. Tato akce obvykle ukončuje atletickou sezónu.

Trochu netradičně se konal jubilejní 70. Vánoční ročník závodu, který zkomplikoval zákaz shromažďování a pořádání větších akcí, zapříčiněný šířením nákazy Covid-19. Psal se rok 2020, kdy závodníci měli celých 15 dní na absolvování tradiční běžecké trati. Pořadí běžců se následně zkompletovalo po posledním prosincovém dni tohoto roku, ze zasláných výsledných časů <https://atletikatabor.cz/nase-zavody/14-lesni-beh-pintovkou>.

Během celé historie závodu, se délka trati několikrát měnila. První ročníky se startovaly na Křížově náměstí, odkud se běželo přes jordánskou hráz, písecké rozcestí a Klokoty. Cílová rovinka byla na Parkánech. Celkově můžeme říct, že dříve byla trať daleko delší a náročnější. Až později se trasa závodu ustálila na dnešní patnáctisetmetrový okruh. Tehdy Pintovce hodně konkuroval běh Kolem Ameriky. Ale přesto se na její trati konal třikrát krajský přebor v krosu.

Velké jméno spojené s tímto závodem je organizátor Jaroslav Svoboda. Po Přemyslu Adamovi zde působil přes dvacet let jako startér <https://www.e15.cz/magazin/pintovka-ukoncila-sezonu-853069>.

Druhý nejstarší terénní běh v Jižních Čechách, vede po písecké Americe rovinatými cestami lesoparkem Pintovkou. Závod symbolizuje konec sezóny a můžeme se ho zúčastnit vždy druhou sobotu v listopadu. Z vítězů tohoto legendárního běhu stojí za zmínku sourozenci Tománkovi, Zdeněk Neruda nebo Dana Šatrová (Narducci a kol., 2005).

6.10 Běh kolem Doubravky

Běh kolem Doubravky	
Rok založení	1945
Zakladatel	Ladislav Kořán
První organizátor	<i>není uveden</i>
Současný organizátor	TJ Hvězda Trnovany a DDM Teplice
Délka tratě pro muže	4 200 / 10 000 m
Délka tratě pro ženy	4 200 / 10 000 m
Délka tratě pro mládež	200 – 3 000 m

Tabulka 13 – Charakteristika Běhu kolem Doubravky (vlastní zpracování)

Komentář: Převážně terénní závod, konající se ve městě Teplice, se jmenuje Běh kolem Doubravky. Bývá pořádán každý rok v podzimním termínu. Běh je součástí seriálu běžeckých závodů Běkodo, jenž zahrnuje závody pro děti a mládež od 2 do 15 let na tratích

kolem Doubravky. Je také zařazen do Krajského běžeckého poháru. Závodí se v běhu na 10 000 metrů memoriál Vladimíra Duška nebo v hlavním závodě na 4 200 metrů memoriál Ladislava Kořána <https://bekodo.webnode.cz/mlade-bekodo/>.

Jako organizátor tohoto závodu byl dlouhá léta atletický oddíl Sokola Trnovany. Dnes má chod závodu na starosti členové TJ Hvězdy Trnovany společně s Teplickým domem dětí a mládeže.

Mezi vítězi můžeme jmenovat Milana Švajgra, Jana Bílého, Alfreda Štubnera, Karla Cvička, Petra Hellmicha, Stanislava Hoffmana, Petra Štěpánka, Petra Kirsche, Michala Kučery, Radka Vorlíčka a Vladimíra Pospíšila. Závod pravidelně navštěvuje i velká řada známých olympioniků, například Oldřich a Pavel Svojanovští, Ivan Satrapa, Karel Engel nebo samotný zakladatel závodu Ladislav Kořán. Během svého života se tu několikrát proběhla i Dana Zátoková.

Běh kolem Doubravky se zrodil v roce 1945 jako reakce na osvobození pohraničí. Zakladatelem závodu a vítězem prvních třech ročníků je Ladislav Kořán. Byl to i dlouholetý běžecký partner Emila Zátoka, neboť spolu s dalšími vyhráli týmový přebor spojeneckých armád (Narducci a kol., 2005).

V prvním ročníku zde startovalo okolo pětadvaceti běžců. Závod v minulosti absolvoval i známý český vytrvalec Emil Zátopek nebo již zmíněný, čtyřnásobný vítěz slavných Běchovic, Stanislav Hoffman. Následně zde byl i sám Emil Zátopek spoustu ročníků startérem <https://www.cus-sportujsnami.cz/bezecke-labuzniky-zve-do-terenu-oblibena-doubravka/>.

Od 55. ročníku je hlavní a putovní cenou socha Tyrše-myslitele od akademického sochaře Plichty <https://www.atletika.cz/casopis-atletika/jednotliva-cisla/atletika-jednotliva-cisla-2004/beh-kolem-doubravky/>.

6.11 Lesní běh Kalichem

Lesní běh Kalichem	
Rok založení	1946
Zakladatel	<i>není uveden</i>
První organizátor	TJ Sokol Koberovy
Současný organizátor	TJ Sokol Koberovy
Délka tratě pro muže	10 000 m
Délka tratě pro ženy	10 000 m
Délka tratě pro mládež	50 – 4 500 m

Tabulka 14 – Charakteristika Lesního běhu Kalichem (vlastní zpracování)

Komentář: Pro tento závod můžeme použít i název „Běh Českým rájem v přírodě pro každého“. V samotném srdci Českého ráje, u části zvané Kalich, se probíhá přírodním terénem blízko obce Koberovy – Besedice. Běžně se ho účastní několik stovek závodníků ve všech kategoriích. Hlavní závod je vypsán pro muže a ženy na 10 000 metrů. Trať vede převážně lesním terénem po cestách a pěšinách, skrze pískovcové skalní bludiště a místy po schodech <https://www.tjsokol-koberovy.cz/nase-oddily-a-akce/lesni-beh-kalichem>.

Mezi startujícími jsou nezdědka bývalí i současní reprezentanti i aktivní profesionální sportovci. Například Petr Lisičan, účastník olympiády v Sarajevu, nebo Zuzana Kocumová společně s maminku Karin. S organizací závodu pomáhají členové jednoty Sokol Koberovy, jejich rodiny i kamarádi. Ústřední postava celé akce je Zdeněk Novák, který stál i u samotného zrodu závodu. Spolu s dalšími v roce 1987 založili klub rekreačního běhu a později i běžecký pohár v Českém ráji. Závod se nekonal během koronavirové pandemie v letech 2020 a 2021 https://liberecky.denik.cz/ostatni_region/podivejte-se-beh-kalichem-je-vyhlaseny-nadhernou-trasou-i-spickovou-konkurenci-2.html.

6.12 Memoriál Quido Štěpánka

Memoriál Quido Štěpánka	
Rok založení	1946
Zakladatel	<i>není uveden</i>
První organizátor	Sokol Jablonné nad Orlicí
Současný organizátor	Oddíl atletiky při TJ a jablonecká běžecká liga
Délka tratě pro muže	7500 m
Délka tratě pro ženy	2000 m
Délka tratě pro mládež	350 – 3000 m

Tabulka 15 – Charakteristika Memoriálu Quido Štěpánka (vlastní zpracování)

Komentář: Každým rokem, již více jak třičtvrtě století, se začátkem dubna koná krosový závod v lyžařském areálu Malák v Jablonném nad Orlicí. Jeho jméno, Memoriál Quido Štěpánka, se nese v duchu tragédie z druhé světové války. Jedná se o jeden z významnějších běžeckých událostí regionu Ústeckoorlicka. Závodí se ve všech kategoriích od předškolních dětí až po veterány na různě dlouhých trasách. Trať vede především po loukách, polních a lesních cestách. Celý závod je součástí Iscarex poháru <https://ceskybeh.cz/zavody/memorial-quido-stepanka-2023/>.

Na též trati měli tu čest běžci absolvovat i mistrovství České republiky v krosu v roce 2007 a také mistrovství České republiky mládežnických kategorií v roce 2023 <https://ceskybeh.cz/zavody/memorial-quido-stepanka-2023/>.

Historie tohoto závodu sahá do druhé světové války. Při ústupu německých vojsk, které projížděly přes obec Jablonné došlo při dramatické situaci k přestřelce, jenž měla za následek vážná zranění čtyř občanů města: Josefa Macháčka, Stanislava Černohouse, Ladislava Netušila a Quida Štěpánka. Bohužel jeden z nich, jablonecký atlet Quido Štěpánek, následkům svého zranění po dvou měsících podlehl. Na jeho počest se každoročně koná, jeden ze nejstarších běžeckých závodů, Memoriál Quido Štěpánka (Bednář, 2018).

První ročník, dnes již tradičního běžeckého závodu byl odstartován 2. června 1946 na náměstí v Jablonném nad Orlicí. Nástup před startem proběhl pod domem Lákalových. Vítězem prvních dvou ročníků se stal Ladislav Minář. Závodní listina v prvních ročnících čítala okolo deseti až třiceti zúčastněných mužů, z velké části to bylo i hodně vojáků z nedalekých Těchovic.

Mezi dalšími vítězi registrujeme Vladimíra Mináře, Ondřeje Svitaniče, Miroslava Krska, Františka Krátkého, Petra Štěpánka a v pozdějších ročnících i Miroslava Vítka.

Do roku 1954 se závodilo pouze v kategorii dospělí muži. Následně s přesunem závodu do areálu u koupaliště se závodní kategorie rozšířily od žactva až po hlavní kategorii mužů. A na start se postavila i děvčata. Délka závodu se prodloužila až na 9 600 metrů. V roce 1962 proběh další přesun konání závodu na místní stadion. Z důvodu nevhodného a příliš podmáčeného stavu stadionu se v roce 1992 start závodu přemístil na lyžařský areál Malák. Při výročí 70 let závodu se start přesunul zpět na náměstí v Jablonném nad Orlicí, tato změna ale trvala pouze dva roky. Tudíž v roce 2017 a 2018 s přesunutím místa konání závodu došlo i k úpravě vzdálenosti běžecký tras. Vzdálenost závodu pro muže se zkrátila

z 10 500 metrů na 7 500 metrů a u žen byla změna z 3 500 metrů na 3 000 metrů. Poté bylo místo startu zase v lyžařském areálu Malák jako předešlé ročníky.

Zrušení závodů proběhlo v roce 2020 a 2021, z důvodu koronavirové krize a zákazu shromažďování velkého počtu osob <https://www.youtube.com/watch?v=QMnI7uKxCJM>, (Narducci a kol., 2005).

6.13 Mikulášský běh na Bradech

Mikulášský běh na Bradech	
Rok založení	1946
Zakladatelé	E. a V.H. Bosákovi, A. Samek, J. Sládek, D. Volfová
První organizátor	TJ Sokol Jičín
Současný organizátor	AC TJ Jičín
Délka tratě pro muže	2800 m
Délka tratě pro ženy	2800 m
Délka tratě pro mládež	25 – 2800 m

Tabulka 16 – Charakteristika Mikulášského běhu na Bradech (vlastní zpracování)

Komentář: Po dlouhou dobu se každoročně první prosincovou nedělí pořádá Mikulášský běh na Bradech. O chod celé akce se v dnešní době stará AC TJ Jičín ve spolupráci s obcí Brada-Rybníček a oddílem orientačního běhu Sportcentrum Jičín.

Pro závod jsou vytyčeny dvě tratě. Modře označená je dlouhá 1 000 metrů a červeně označená má délku 2 800 metrů. Závodí se ve všech dětských kategoriích, od nejmladších zvaných zde „mlíčňáci“. Následně běží ženy, muži a veteráni. Na závěr běžecké akce můžeme ještě podpořit závod mezi pořadateli Mikulášského běhu. Délka tratě je stanovená na 2 800 metrů a vede velice pestrým přírodním terénem se značným převýšením, mezi Kropáčkovou hospodou a Přivýšinou. Počet běžeckých nadšenců dosahuje ročně k pěti stovkám. Dvojice běžců vybíhají na trať v třicetivteřinových intervalech.

Vedle známých a historicky významných běžeckých závodů, jako je Velká Kunratická nebo závod Běchovice – Praha, patří Mikulášský běh na Bradech k nejstarším závodům mimo dráhu pořádaným v České republice. Mikulášský běh na Bradech je součástí poháru Běžec Jičínské kotliny a Běžec Českého ráje <https://mikulasskybeh.wz.cz/>.

Při prvním ročníku, který se konal 8. prosince 1946 na vrchu Brada startovalo devatenáct běžců. Z toho byly tři ženy. Již o první ročník byl zájem i závodníků mimo Jičín.

Prvním vítězem z mužů se stal J. Fiedler. Mezi ženami zvítězila Dagmar Volfová. Zajímavostí prvního ročníku bylo závodění běžců v kostýmech.

V průběhu celé historie závodu se ho účastnilo mnoho běžců, mezi nimi také některé zajímavé osobnosti. Například zde závod absolvoval spisovatel Václav Čtvrtek, olympijský vítěz v kanoistice Martin Doktor nebo místopředsedové českého olympijského výboru František Dvořák a Josef Dovalil <https://www.jdkjc.cz/mikulassky-beh-bradech-2017/>.

Mikulášský běh na Bradech trvá nepřetržitě od roku 1946. Na počátku závodu stálo pět přátel, bratři Emanuel a Vladislav Hasan Bosákovi, Antonín Samek, Jaroslav Sládek a Dagmar Bosáková – Volfová. Všech pět studentů bylo rovněž členy tehdejšího atletického oddílu TJ Sokol Jičín. Myšlenka na zorganizování závodu, podle inspirace Velké Kunratické, se zrodila v hostinci U „chudých“ Žďárských. Byl to právě Emanuel Bosák, který přátelům nadšeně líčil zážitek z 13. ročníku Velké Kunratické, kterého se před nedávnem účastnil. Ještě toho večera si stanovili datum prvního ročníku na neděli 8. prosince. Sraz byl na Letné, odkud se společně šlo pěšky na hrad Brada. Start byl na nejvyšším bodě „U křížku“. Po vytyčení trasy se mohlo vystartovat. Vítězství v oddílové soutěži si zasloužil Ing. Josef Moc. Po doběhnutí prvního ročníku závodu následovala Mikulášská veselice v sále U Kropáčků. V období komunistického režimu, pro něž byl odkaz na svatého Mikuláše nepřijatelný, se musel závod přejmenovat na „Lesní běh na Bradech“. Stalo se tomu tak někdy po roce 1962. Prvně byly ve městě vyvěšeny dva poutače na závod s motivem Mikuláše, čerta a anděla. Přesně tak, jako tomu bylo předchozí ročníky. Po negativních ohlasech museli být odstraněny. Nahradily je plakátky nové, na kterých byl Mikuláš v montérkách s buřinkou, čert měl na nohách tretry a anděl byl bez křídel v bikinách. Organizátoři byly vděční, neboť se jim podařilo na plakátky připsat drobným písmem „dříve MB“. Tak zůstala památka na původní závody, po dobu komunismu, stále zachována.

Tradice závodu běží nepřetržitě. Dokonce přečkala i slabší období, kdy stagnoval atletický oddíl. Za organizace tak bylo zodpovědných pouze několik obětavců.

S postupem času se měnil a zdokonaloval způsob měření výsledných časů. Vše začínalo klasickým používáním stopek, což pochopitelně přinášelo i spousty nepřesností. Aby se předešlo protestům, začali se využívat takzvaných „desítek“. Bylo to zapisování startovních čísel a výsledných časů, vždy deseti závodníků. Postupně byla technika časomíry modernizovaná díky využívání tiskárny a od roku 1995 i využitím počítače (Bosák, 2000).

Rekordní počet účastníků organizátoři zaznamenali v roce 1982. Trati tehdy proběhlo celkem 940 nadšenců. Z celé historie závodů má největší počet startů dvojice zakladatelů MUDr. Vladislav Bosák a Karel Hlaváč. V hlavní kategorii byl nejúspěšnějšími šestinásobný vítěz Petr Havel z Lomnice nad Popelkou a jičínský odchovanec Lubomír Pokorný. Čtyři vítězství obhájil Karel Hlaváč a Jan Erben (Narducci a kol., 2005).

V roce 2021, se z důvodu opatření vlády, kvůli šířící se nákaze koronaviru, závod uspořádal poněkud netradičně. Každý běžec v rozmezí dvou dnů absolvoval závod individuálně <https://www.jicin.org/76-rocnik-mikulasskeho-behu-na-bradech>.

6.14 Běh přes Valašské kotáry

Běh přes Valašské kotáry	
Rok založení	1948
Zakladatel	<i>není uveden</i>
První organizátor	<i>není uveden</i>
Současný organizátor	Atletický klub Zlín
Délka tratě pro muže	8 400 m
Délka tratě pro ženy	2 800 m
Délka tratě pro mládež	400 – 4 200 m

Tabulka 17 – Charakteristika Běhu přes Valašské kotáry (vlastní zpracování)

Komentář: S dalším známým českým během se setkáváme v samotném centru Zlína na náměstí Míru. Název „Běh Zlínem – Přes valašské kotáry“ nám napovídá, že se jedná o přespolní běh. Závodí se na mírně převýšeném okruhu dlouhém 1 370 metrů, pro nějž je charakteristickým povrchem dlažba a cesty v přilehlém parku Svobody.

Někdy se setkáme s názvem „Městský běh Zlínem“, ale jedná se o tentýž závod. Jedná se zároveň o Memoriál Gustava Bělského a Memoriál Ivana Hejtmánka.

Konání celé běžecké akce bylo zrušeno v roce 2020, kvůli covidovým opatřením. A následující dva roky, z důvodu rekonstrukce městského tržiště, byl závod přesunut na dráhu zlínského atletického stadionu Mládeže.

První ročník se uskutečnil v roce 1948. Mezi vítěze patří například Gustav Bělský, Jindřich Roudný, Bohumír Zháňal, Stanislav Nebojsa, Josef Podmolík, Vlastimil Bukovjan, Michal Nejedlý, Miroslav Vanko, Milan Kocourek, Jakub Bajza, Martin Kučera, Lukáš Kourek, Petr Vitner nebo Jiří Čípa. V roce 1957 zde dominoval i Emil Zátopek. Mezi ženami

můžeme zmínit vítězství Aleny Stancové, Kateřiny Hálové nebo Polky Agnieszka Gortel. Od roku 2020 se místo startu přesunulo z původního kopce Barabáš do centra Zlína https://zlinsky.denik.cz/ostatni_region/ve-zline-se-kona-beh-pres-valasske-kotary-zavod-startuje-na-namesti-miru-2023101.html.

Po zrození zmíněného lesního běhu, měřícího kolem jedenácti kilometrů, se prvních několik ročníků konalo jinde. Až po několika letech došlo k přesunutí závodu do centra Zlína. Od založení běhu se ho pravidelně účastní i mládežnické kategorie. Ženské kategorie byly do programu přidány s dvouletým zpožděním (Narducci a kol., 2005).

6.15 Běh Kolem tří rybníků

Běh Kolem tří rybníků	
Rok založení	1951
Zakladatel	pánové Macht a Vaníček
První organizátor	Joseft Macht
Současný organizátor	TJ Slavoj Bečov n. Teplou
Délka tratě pro muže	6 730 m
Délka tratě pro ženy	6 730 m
Délka tratě pro mládež	50 – 6730 m

Tabulka 18 – Charakteristika Běhu Kolem tří rybníků (vlastní zpracování)

Komentář: První datum pořádání lesního běhu „Kolem tří rybníků“ připadlo na 8. listopadu 1951. Závod je označován za nejstarší přespolní běh v západních Čechách. Dnes se běh součástí Ligy běžců Karlovarského kraje. Hlavního závodu se účastní kategorie mužů, žen a dorostenců. Závodí se v bečovských lesích na trati dlouhé 6 730 metrů, která je zpestřena značným převýšením <https://www.slavojbecov.cz/beh-kolem-tri-rybniku>.

Zásluhu na založení Běhu kolem tří rybníků mají pánové Macht a Vaníček. Ti v roce 1950 přišli s myšlenkou zorganizování závodu. Hlavní organizátor a také sponzor prvních ročníků, Josef Macht se může pyšnit nevídaným rekordem. Sám absolvoval prvních třicet ročníků běhu, bez jediného přerušení.

Zpočátku, po dobu prvních třech ročníků, se startovalo a finišovalo vždy u lesní restaurace Hubertus. Následovala éra, až do roku 2000, kdy se start přesunul z náměstí v Bečově nad Teplou. A od roku 2001 bývá start i cíl závodu na místním fotbalovém hřišti pod Hubertusem.

Trat' je vedena, jak nám název závodu napovídá, okolo třech bečovských rybníků po lesních a polních cestách. Při prvních ročnících se běžci museli popasovat s délkou tratě 8 000 metrů. Následně v roce 2016 došlo ke změně vzdálenosti na dnešních 6 560 metrů. Ženy se postavily na start s rokem 1979.

Z vítězů bychom neměli opomenout Václava Chudomela, Vlastimila Zwiefelhofera a samozřejmě Alfréda Hluška (sedminásobného vítěze). Pro vítěze závodu byl vždy připraven putovní pohár. Ten se u nejlepších běžců pravidelně střídal do roku 1974, kdy se již zpět k pořadatelům nevrátil. Město Bečov nad Teplou věnovalo k 50. výročí běhu putovní pohár nový. Od roku 1999 se závod koná současně jako Memoriál Josefa Machta (Narducci a kol., 2005).

Závod se nekonal v roce 2020 a 2021, z důvodu zákazu pořádání větších akcí a šíření nákazy koronaviru.

V roce 2023 oslavil závod jubilejní 70. výročí. Tato událost se konala pod záštitou hejtman Karlovarského kraje Ing. Petra Kulhánka. Při příležitosti jubilea byly oceněny významné osobnosti a legendy běhu Kolem tří rybníků. A také proběhl křest brožury věnované historii závodu a odhalení „lavičky vítězů“ <https://www.sukkv.cz/inpage/beh-kolem-tri-rybniku-70-rocnik/>.

6.16 Běh 17. listopadu

Běh 17. listopadu	
Rok založení	pravděpodobně 1953
Zakladatel	<i>není uveden</i>
První organizátor	Atletický oddíl VŠ Praha
Současný organizátor	Univerzita ČVUT
Délka tratě pro muže	9 000 m
Délka tratě pro ženy	4 400 m
Délka tratě pro mládež	300 - 4 400 m

Tabulka 19 – Charakteristika Běhu 17. listopadu (vlastní zpracování)

Komentář: Historie tohoto závodu sahá velice hluboko. Přesně 70. ročník závodu „Běh 17. listopadu“ se konal v roce 2023. O deset ročníků méně je i Akademickému mistrovství ČR v přespolním běhu, pořádaném společně se zmíněným závodem.

Závod symbolicky připomíná památku na důležité roky 1939 a 1989 v naší historii, díky kterým je náš stát svobodný a demokratický. I více jak pět set běžců se každý rok účastní, aby si připomněli, za co bychom měli být vděčný minulosti <https://www.beh17listopadu.cz/>.

S tímto závodem se přesouváme do hlavního města naší republiky, do Prahy. Prvních devět ročníků se konalo v parku Stromovka. Následně došlo k přesunu závodu na nynější místo, do obory Hvězda, kde jsou pro všechny věkové kategorie celkem vytyčeny čtyři závodní okruhy. S přesunem místa běhu se od desátého ročníku stal závod součástí akademického mistrovství České republiky pod patronací ČVUT a děkanů všech fakult. Nepatrně se později změnil i bod, ze kterého se startovalo. Zpočátku byl start umístěn před letohrádek a po pěti letech se přesunul na rovinku od letohrádku.

Běh založili organizátoři z atletického oddílu Vysoké školy Praha, později je vystřídali pořadatelé z KTV Univerzity a skončil u pořadatelů katedry tělesné výchovy stavební fakulty ČVUT.

Seznam vítězů je také velice pestrý, patří na něj Vladimír Balšánek, Bohumír Zháňal, Josef Horčic, Vlastimil Zwiefelhofer, Ivan Uvizl, Pavel Faschingbauer, David Gerych, Pavla Havlová, Božena Sudická, Marie Ingrová a Renata Hoppová (Narducci a kol., 2005).

6.17 Malá pardubická cross country

Malá pardubická cross country	
Rok založení	pravděpodobně 1954
Zakladatel	<i>není uveden</i>
První organizátor	<i>není uveden</i>
Současný organizátor	AC Pardubice
Délka tratě pro muže	3 800 m
Délka tratě pro ženy	3 800 m
Délka tratě pro mládež	900 – 2 000 m

Tabulka 20 – Charakteristika Malé pardubické cross country (vlastní zpracování)

Komentář: Mezi další podzimní závody musíme zmínit Malou pardubickou cross country. Historie tohoto závodu je také velice dlouhá. 70. ročník závodu byl oslaven v roce 2023. Trať závodu lemuje pravý břeh řeky Labe a je přehledně vyznačena barevnými fáborky. Setkáme se zde s pískovým, kamenitým, travnatým i asfaltovým povrchem. Kategorie mužů, žen a veteránů startují po třech závodnících v intervalu jedné minuty. Závod

je součástí Iscarex poháru a Velké ceny východních Čech v bězích https://www.acpce.cz/wp-content/uploads/2023/10/Mala-pardubicka_centra-v4.pdf.

Do České knihy rekordů je zde zapsán unikátní běžec Ing. Miroslav Rubeš. Ten absolvoval do dnešního dne nepřetržitě sérii 62 ročníků zmíněného běhu. Poprvé běžel jako šestnáctiletý v roce 1961 <https://www.dobryden.cz/rekordy/sport/nejdelsi-nepretrzita-serie-absolvovanych-rocniku-atleticky-zavodu/>.

Závod byl zrušen v roce 2020, kvůli opatřením spojeným s šířením nemoci Covid-19.

Několikaletou tradicí se může pyšnit také závod Malá pardubická crosscountry. U zrodu prvního ročníku stáli pardubičtí atleti, kteří trať postavili u loděnice Polabiny. Místo startu se v průběhu let pestře měnilo. Startovalo se u pivovarské zdi, na břehu Labe, u zdi lihovaru, za mostem u zimního stadionu, u zdymadla nebo u loděnice. Ani délka trati nezůstala po celou dobu stejná, vzdálenost se měnila od 2 500 metrů po současných 3 700 metrů. Ženské závody se zde pravidelně konají od roku 1962.

Mezi nejúspěšnějšími se objevila celá řada výborných osobností. Byl to například Drahomír Pechánek, Jaromír Šlégr, Pavel Faschingbauer, František Krátký (šestinásobný vítěz), Jaromír Kopecký (čtyřnásobný vítěz). Z žen úspěšně závodily Marta Vlčovská a čtyřnásobná vítězka Dana Herberová (Narducci a kol., 2005).

6.18 Posvícenský koláč

Posvícenský koláč	
Rok založení	1968
Zakladatel	<i>není uveden</i>
První organizátor	Oddíl lyžování Studenec
Současný organizátor	TJ Sokol Studenec
Délka tratě pro muže	6 000 m
Délka tratě pro ženy	3 000 m
Délka tratě pro mládež	50 – 2000 m

Tabulka 21 – Charakteristika Posvícenského koláče (vlastní zpracování)

Komentář: Dlouhodobě pořádá každý rok TJ Sokol Studenec terénní závod běh Posvícenský koláč. Je to také jeden z největších mimosoutěžních lyžařských běhů u nás. Hlavní závod, měřící 6 000 metrů, se běží na velice členité trase, vedoucí s převýšením po

lesních a lučních cestách. Ženy běží poloviční vzdálenost a vypsaných je také mnoho dětských kategorií. Běh Posvícenský koláč je součástí celoroční běžecké soutěže Velká cena východních Čech a Běžce Českého ráje. Zároveň je tento závod nazván Memoriálem Mirka Háka. Pravidelně se ho účastní několik stovek závodníků, kteří závod absolvují v přírodní rezervaci „Na Skalách“ https://sokolstudenec.cz/wp-content/uploads/Kolac_2022-rozpis_ver_1.pdf.

Mezi běžci se objevili mimo jiné i účastníci mistrovství světa v běžích do vrchu Táňou Metelkou nebo lyžařkou a olympioničkou Ivou Janečkovou https://krkonosky.denik.cz/ostatni_region/o-posvicensky-kolac-zavodilo-temer--bezcu20100915.html.

Délka tratí závodu je od jeho založení nezměněná. Každoročně pořádá celou akci oddíl lyžování Studenec. V roce 1974 se závod konal na počest 30. výročí Slovenského národního povstání. Kromě jiného byl v tomto roce vyhlášen i přeborem okresu Semily v přespolním běhu vesnických sportovců. Samotné pořádání tohoto závodu mělo také několik rekordních záznamů. Jako například v roce 1978 při 11. ročníku běhu Posvícenský koláč startovalo 546 závodníků z celého Východočeského kraje. A v roce 1979 se počet startujících zvýšil na 610. Celkem 75 organizátorů zajišťovalo 13. ročník závodu v roce 1980. Zúčastněných běžců bylo 720 a na základě toho byl tento závod uveden, jako největší přespolní běh v tehdejší Východočeském kraji. V dalších letech, počet účastníků stále narůstal. O rok později v roce 1981 účast stoupla na počet 796 závodníků. V roce 1982, kdy byl organizován 15. ročník, dosáhla účast 640 závodníků. O několik let později v roce 1999 se účast stále držela okolo počtu šest set běžců. Byla zde zachována tradice oceňování nejlepšího studeneckého závodníka putovním pohárem Květy Jeriové – Peckové, která pocházela z blízké Zálesní Lhoty. Při 33. ročníku roku 2000 se na startovní čáru postavilo 511 zúčastněných a držitelem poháru se na rok stal Tomáš Buřila, vítěze kategorie mladších žáků. 14. září 2002 byl organizátorem běhu Sokol Studenec a putovní pohár Květy Jeriové opět obhájil Tomáše Buřila, tentokrát z kategorie starších žáků. V roce 2003 si cenu převzal David Bartoň z mladších žáků <https://www.studenec.cz/o-obci/kronika/>.

6.19 Běh Libušiným údolím

Běh Libušiným údolím	
Rok založení	1969
Zakladatel	<i>není uveden</i>
První organizátor	<i>není uveden</i>
Současný organizátor	TJ Spartak Třebíč
Délka tratě pro muže	4 500 m
Délka tratě pro ženy	4 500 m
Délka tratě pro mládež	400 – 2 000 m

Tabulka 22 – Charakteristika Běhu Libušiným údolím (vlastní zpracování)

Komentář: Dalším závodem konaným na území České republiky, s dlouholetou tradicí, je Běh Libušiným údolím. Stejně jako Běh Lorenzovými sady je v současnosti organizován atletickým oddílem TJ Spartak Třebíč. Závod probíhá v Libušině údolí ve městě Třebíč. Startuje se u Máchova jezírka, kde se nachází i zázemí závodu. Délka trati pro muže a ženy měří 4 500 metrů. Mimo hlavní kategorie se závodí i ve všech ostatních, od atletické minipřípravky až do dorostenců. Z důvodu koronavirové epidemie, nebyl závod v letech 2021 a 2022 uspořádán <https://online.atletika.cz/Propozice/propozice/63404>.

Pro tento běžecký závod nebyly zaznamenány významné historické zajímavosti v průběhu jeho organizování.

6.20 Přespolní běh Popelka

Přespolní běh Popelka	
Rok založení	1989
Zakladatel	Atletický oddíl TJ Lomnice nad Popelkou, Lyžařský oddíl TJ Lomnice nad Popelkou
První organizátor	Atletický oddíl TJ Lomnice nad Popelkou, Lyžařský oddíl TJ Lomnice nad Popelkou
Současný organizátor	Atletický a lyžařský klub Lomnice n. Pop.
Délka tratě pro muže	8 500 m
Délka tratě pro ženy	8 500 m
Délka tratě pro mládež	<i>není uvedena</i>

Tabulka 23 – Charakteristika Přespolního běhu Popelka (vlastní zpracování)

Komentář: Další závod, který nemá tak dlouholetou tradici jako předchozí, ale setkáváme se zde s kvalitně zpracovanou databází všech ročníků i se zaznamenanou účastí.

V prostředí lyžařského areálu v Lomnici nad Popelkou se konává „Přespolní běh Popelka“ nebo někdy také označován jako „Kros Popelka“. Závodí se ve všech dětských kategoriích až po hlavní závod v přespolním běhu na 8 500 metrů. Trasa vede i přes náročné stoupání převážně lesními úseky. Závodníci mohou při běhu zachytit i přírodní scenérii okolí, což je Český ráj, Jizerské hory a Krkonoše. Běh je i součástí poháru Běžce Českého ráje.

V průběhu dosavadních 35 ročníků se každoročně na startovní čáru hlavního závodu postavilo kolem čtyřiceti až osmdesáti běžců. Vysokou účast mají v tomto závodě členové z Atletického klubu a Lyžařského sportovního klubu Lomnice nad Popelkou, což jsou i dva spolky, které se podílí na organizaci závodu.

Za uplynulé ročníky byl největší zájem o závody registrován v roce 1997, kde se ke startu dostavilo 95 běžců. Podobně silná účast byla i v roce 1999 a 2020. Naopak nejméně závodníků běželo v roce 2023. Celkový vývoj účasti běžců na přespolním běhu Popelka ilustruje graf 2 s názvem *Vývoj účasti běžců přespolním běhu Popelka v letech 1989-2023* <http://www.popelka.tym.cz/index.php>.

Pro tento běžecký závod nebyly zaznamenány významné historické zajímavosti v průběhu jeho organizování.

7 DISKUZE

Na základě obsahové analýzy jednotlivých dokumentů, historických materiálů, kronik, novinových článků a propozic, byl vytvořen přehled nejstarší přespolních běhů pořádaných na našem území. Následně chceme odpovědět na výzkumné otázky, které byly před samotným zpracováním práce formulovány.

Co se týká výzkumné otázky číslo jedna, která zjišťovala, jaký přespolní běžecký závod můžeme považovat za nejstarší, můžeme odpovědět, že nejstarší přespolní závod je Běh Štěpánkou. Jeho první ročník byl pořádán 17. října 1924. Do současnosti se kromě roku 2020, kdy byl zrušen z důvodu koronavirové pandemie, každoročně koná v lesoparku Štěpánka v Mladé Boleslavi <https://ceskybeh.cz/zavody/beh-stepankou-2022/>.

Zajímavostí je, že veřejnosti je nejpovědomější přespolní běh Velká Kunratická, ale tento závod se poprvé konal až o deset let poté, co odstartoval první ročník Běhu Štěpánkou (Slavík, Osoba, 2016).

Druhá výzkumná otázka měla zjistit, které přespolní běžecké závody se dodnes organizují bez přerušení. Mezi závody se svou nepřerušovanou tradicí můžeme zahrnout Velkou Kunratickou, Lesní běh Pintovkou, Běh kolem Doubravky, Mikulášský běh na Bradec, Běh 17. listopadu, Posvícenský koláč a Přespolní běh Popelka. Tyto běhy nebyly přerušeny ani v období koronavirové pandemie. Pro přehlednost byla vytvořena tabulka 24 – *Závody pořádané bez přerušení do roku 2023*.

Závody pořádané bez přerušení do roku 2023		
Název závodu	První ročník závodu	Celkový počet ročníků
Velká Kunratická	1934	90
Lesní běh Pintovkou	1944	80
Běh kolem Doubravky	1945	79
Mikulášský běh na Bradec	1946	78
Běh 17. listopadu	1953	71
Posvícenský koláč	1968	56
Přespolní běh Popelka	1989	35

Tabulka 24 – *Závody pořádané bez přerušení do roku 2023 (vlastní zpracování)*

Výzkumnou otázkou číslo tři jsme si chtěli utřídit přespolní běžecké závody podle toho, kdy zahájily svou soutěžní etapu. Rozdělili jsme je do tří kategorií, na závody vzniklé před druhou světovou válkou, v průběhu druhé světové války a po druhé světové válce. Můžeme konstatovat, že z celkového přehledu, který se objevuje ve výsledkové části, vzniklo sedm závodů před druhou světovou válkou. Mezi něž patří Běh Štěpánkou, Běh Kolem Ameriky, Drozdův lesní běh, Běh na Kunětickou horu, Čendův běh, Velká kunratická a Běh Lorenzovými sady. Tři přespolní běhy, Běh sady Vodranty, Lesní běh Pintovkou a Běh kolem Doubravky, se začaly organizovat v průběhu druhé světové války. A zbylých deset závodů se poprvé konalo v až po druhé světové válce. Radíme mezi ně Lesní běh Kalichem, Memoriál Quido Štěpánka, Mikulášský běh na Bradech, Běh přes Valašské kotáry, Běh Kolem tří rybníků, Běh 17. listopadu, Malá pardubická cross country, Posvícenský koláč, Běh Libušiným údolím a Přespolní běh Popelka. Pro přehled je uvedena tabulka 25, kde jsou přespolní závody seřazeny do třech období podle vzniku.

Období vzniku jednotlivých závodů		
Před 2. světovou válkou	V průběhu 2. světové války	Po 2. světové válce
Běh Štěpánkou	Běh sady Vodranty	Lesní běh Kalichem
Běh Kolem Ameriky	Lesní běh Pintovkou	Memoriál Quido Štěpánka
Drozdův lesní běh	Běh kolem Doubravky	Mikulášský běh na Bradech
Běh na Kunětickou horu		Běh přes Valašské kotáry
Čendův běh		Běh Kolem tří rybníků
Velká kunratická		Běh 17. listopadu
Běh Lorenzovými sady		Malá pardubická cross country
		Posvícenský koláč
		Běh Libušiným údolím
		Přespolní běh Popelka

Tabulka 25 – Období vzniku jednotlivých závodů (vlastní zpracování)

Na základě výše uvedených odpovědí bych chtěla zmínit, že by stálo za pozornost se v další práci více zamyslet nad souhrnným přehledem pořádaných přespolních běhů od začátku dvacátého století do druhé světové války. Tyto běhy nesly název lesní běh a byly hojně organizovány pro ženy ve 20. až 30. letech dvacátého století.

8 ZÁVĚR

Tato bakalářská práce měla čtenáře seznámit s nejstaršími přespolními závody konanými v České republice. Cíle práce byly splněny. V diskuzi bylo také odpovězeno na výzkumné otázky.

Do výčtu dvaceti běhů byly zařazeny závody svým jménem velice známé i ty veřejnosti méně povědomé. Všechny ale pro svou dlouholetou tradici tvoří nemalou část naší historie. Práce byla zpracována formou literární rešerše a obsahové analýzy historických dokumentů, a kromě toho bylo využíváno i internetový zdrojů.

V první části práce je stručně charakterizován přespolní běh. Čtenáři se tak mají možnost seznámit s charakteristikou pojmu přespolní běh, s jeho postavením, jako disciplínou v rámci Českého atletického svazu, a se soutěžními kategoriemi. Zmíněný je také význam přespolního běhu do kvality života veřejnosti a stručně došlo ke zmínce z hlediska historie vzniku běžecké disciplíny mimo dráhu.

Druhá část je věnována přehledové studii. Běžecké závody jsou zde seřazeny od nejstaršího po nejmladší. Všechny běhy jsou uvedené v přehledové tabulce 3, kde nalezneme informaci o prvním ročníku konání, o současném pořadateli nebo o období přerušení tohoto závodu. Po výše zmíněné kapitole se již podrobně seznamujeme s jednotlivými závody v přespolním běhu. Pro každý závod byla vytvořena úvodní tabulka se základními údaji. Následuje komentář zabývající se současnými propozicemi ale zejména historickými okamžiky, během organizování daného závodu.

Na základě literární rešerše dostupných dokumentů byl tak vytvořen přehled nejstarších přespolních běhů v ČR. Bylo zjištěno, že nejstarší závod je Běh Štěpánkou, který byl poprvé zorganizován v roce 1924, ale během období koronaviru byl přerušen. Bez přerušení se konaly následující přespolní běhy: Velká Kunratická, Lesní běh Pintovkou, Běh kolem Doubravky, Mikulášský běh na Bradech, Běh 17. listopadu, Posvícenský koláč a Přespolní běh Popelka. Z celého přehledu bylo sedm závodů založeno před druhou světovou válkou, tři v průběhu a zbylých deset až po druhé světové válce.

V práci jsou dohledatelné všechny informace týkající se konkrétních závodů, tudíž může sloužit veřejnosti pro snadnou orientaci v pořádaných bězích.

V další studii by bylo zajímavé se zaměřit na souhrnný přehled přespolních běhů, které se organizovaly od začátku dvacátého století do druhé světové války.

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

9.1 Publikace

BEDNÁŘ, M. *Role tradice ve sportu*. Česká kinantropologie, 2018, roč. 22, č. 1, s. 60-71.

BENA, J. *Běhy mimo dráhu: běhy přespolní, silniční a běh maratónský*. Praha: Sportovní a turistické nakladatelství, 1958. 124 s.

BOSÁK, E. *Mikuláš v tretrách: Brada 55 x non stop 1946-2000*. Jičín: Athletic club TJ, 2000. 135 s.

HUTCHINSON, A. *The Complete History of Cross-Country Running: From the Nineteenth Century to the Present Day*. Skyhorse Publishing Company, Incorporated, 2018. 636 s.

CHROMÝ, Z., VÁLKOVÁ, H. *Sportovní příprava. 2, Atletika*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 1985. 130 s.

Kunětický běh. *Východ, List Československé národní demokracie pro východní Čechy*. Pardubice: Společnost pro vydávání čas. Východ v Pardubicích, 1927, roč. 10, č. 40

LINDSEY, A., FREEMAN. *Running*. Durham and London: Duke University Press, 2023. 161 s.

NARDUCCI, F., QUERCETANI, R., MAGNANI, M., ŠKORPIL, Š. *Nejvýznamnější maratony světa a jejich historie*. Praha: Tempo Team, 2005. 151 s.

SLAVÍK, H., OSOBA, M. *120 let české atletiky*. 1. vyd. Praha: Český atletický svaz, 2016. 360 s.

STRIANO, P., *Anatomy of running*. London: Bloomsbury Sport, 2013. 160 s.

9.2 Internetové zdroje

AC Čáslav z.s. *Propozice Běhu sady Vodranty*. [online]. 2024 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: <https://accaslav.estranky.cz/clanky/propozice/>

Acpce.cz. *70. ročník MALÉ PARDUBICKÉ – cross country*. [online]. 2023 [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: https://www.acpce.cz/wp-content/uploads/2023/10/Mala-pardubicka_centra-v4.pdf

Atletikapisek.cz. *Historie lesního běhu „Kolem Ameriky“*. [online]. 2023 [cit. 2024-02-06]. Dostupné z: <https://www.atletikapisek.cz/beh-kolem-ameriky/>

Atletikabor.cz. *Lesní běh Pintovkou*. [online]. 2023 [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <https://atletikabor.cz/nase-zavody/14-lesni-beh-pintovkou>

Beh17listopadu.cz. *70. ročník Běhu 17. listopadu*. [online]. 2023 [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <https://www.beh17listopadu.cz/>

BK BĚDOKO. *Mladé Bědoko*. [online]. 2024 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: <https://bekodo.webnode.cz/mlade-bekodo/>

Čendův běh. *Propozice Čendův běh v Petrově*. [online]. 2023 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: <https://cenduvbeh.cz/zavod/>

Český atletický svaz. *Běh kolem Doubravky*. [online]. 2004 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: <https://www.atletika.cz/casopis-atletika/jednotliva-cisla/atletika-jednotliva-cisla-2004/beh-kolem-doubravky/>

Český atletický svaz. *Běh Libušíným údolím*. [online]. 2022 [cit. 2024-02-02]. Dostupné z: <https://online.atletika.cz/Propozice/propozice/63404>

Český atletický svaz. *Běh Lorenzovými sady*. [online]. 2022 [cit. 2024-02-01]. Dostupné z: <https://online.atletika.cz/Propozice/propozice/63391>

Český atletický svaz. *Historie kategorií a místa konání*. [online]. 2023 [cit. 2023-06-03]. Dostupné z: <https://www.atletika.cz/zaostreno-na/mcr-kros-2016/historie-kategori-i-a-mista-konani/>

Český běh. *Běh Štěpánkou*. [online]. 2022 [cit. 2024-02-02]. Dostupné z: <https://ceskybeh.cz/zavody/beh-stepankou-2022/>

Český běh. *Drozdův lesní běh*. [online]. 2023 [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://ceskybeh.cz/zavody/drozduv-lesni-beh-2023/>

Český běh. *Memoriál Guido Štěpánka*. [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://ceskybeh.cz/zavody/memorial-quido-stepanka-2023/>

Český běh. *Pravidla pro soutěže na silnici a v terénu*. [online]. 2023 [cit. 2023-05-23]. Dostupné z: <https://ceskybeh.cz/organizatori/pravidla/>

Cus-sportujsnami.cz. *Běžecké labužníky zve do terénu oblíbená „Doubravka“*. [online]. 2024 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: <https://www.cus-sportujsnami.cz/bezecke-labuzniky-zve-do-terenu-oblibena-doubravka/>

Cus-sportujsnami.cz. *97. ročník lesního běhu Kolem Ameriky*. [online]. 2023 [cit. 2024-02-06]. Dostupné z: <https://www.cus-sportujsnami.cz/events/97-rocnik-lesniho-behu-kolem-ameriky/>

Deník.cz. *Nejstarší terénní závod Česka startuje v Písku. Lesní běh Kolem Ameriky*. [online]. 2021 [cit. 2024-02-06]. Dostupné z: <https://pisecky.denik.cz/ctenar-reporter/nejstarsi-terenni-zavod-u-nas-startuje-v-pisku-lesni-beh-kolem-ameriky-20211012.html>

Deník.cz. *O posvícenský koláč zavodilo téměř 600 běžců*. [online]. 2010 [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: https://krkonosky.denik.cz/ostatni_region/o-posvicensky-kolac-zavodilo-temer--bezcu20100915.html

Deník.cz. *PODÍVEJTE SE: běh Kalichem je vyhlášený nádhernou trasou i špičkovou konkurencí*. [online]. 2022 [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: https://liberecky.denik.cz/ostatni_region/podivejte-se-beh-kalichem-je-vyhlaseny-nadhernou-trasou-i-spickovou-konkurenci-2.html

Deník.cz. *Ve Zlíně se koná běh Přes valašské kotáry, závod startuje na náměstí Míru.* [online]. 2023 [cit. 2024-02-06]. Dostupné z: https://zlinsky.denik.cz/ostatni_region/ve-zline-se-kona-beh-pres-valasske-kotary-zavod-startuje-na-namesti-miru-2023101.html

Dobryden.cz. *Nejdelší nepřetržitá série absolvovaných ročníků atletických závodů.* [online]. 2023 [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <https://www.dobryden.cz/rekordy/sport/nejdelsi-nepretrzita-serie-absolvovanych-rocniku-atletickyh-zavodu/>

e15.cz. *Pintovka ukončila sezonu.* [online]. 2009 [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/magazin/pintovka-ukoncila-sezonu-853069>

Isolit Bravo. *Memoriál Quido Štěpánka – legendy a historie (1946 - 2017).* [online]. 2017 [cit. 2024-01-29]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=QMnI7uKxCJM>

Jicin.org. *76. ročník Mikulášského běhu na Bradech.* [online]. 2021 [cit. 2024-02-12]. Dostupné z: <https://www.jicin.org/76-rocnik-mikulasskeho-behu-na-bradech>

Jičínský demokratický klub. *Mikulášský běh na Bradech 2017.* [online]. 2017 [cit. 2024-02-12]. Dostupné z: <https://www.jdkjc.cz/mikulassky-beh-bradech-2017/>

MAHEL, T. *Třebíčská atletika* [online]. Brno, 2016 [cit. 2024-02-14]. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Mgr. Jaroslav Cuřík, Ph.D. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/mj7cf/BP_Tadeas_Mahel_2016_final.pdf

Mikulasskybeh.wz.cz. *Mikulášský běh na Bradech.* [online]. 2023 [cit. 2024-02-12]. Dostupné z: <https://mikulasskybeh.wz.cz/>

Popelka.tym.cz. *Popelka v Lomnici n. Pop.* [online]. 2024 [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: <http://www.popelka.tym.cz/index.php>

Skkolis.estranky.cz. *Závody Třebíč – běh Lorenzovými sady.* [online]. 2008 [cit. 2024-02-01]. Dostupné z: <https://skkolis.estranky.cz/clanky/historie/behlorenzovymisady.html>

Slavojbecov.cz. *Běh Kolem tří rybníků.* [online]. 2017 [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: <https://www.slavojbecov.cz/beh-kolem-tri-rybniku>

Sokolstudenec.cz. *Royal bay Posvícenský koláč.* [online]. 2022 [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: https://sokolstudenec.cz/wp-content/uploads/Kolac_2022-rozpis_ver_1.pdf

Sportovní unie Karlovarska z.s. *Běh kolem tří rybníků – 70. ročník.* [online]. 2023 [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: <https://www.sukkv.cz/inpage/beh-kolem-tri-rybniku-70-rocnik/>

Studenec.cz. *Současná kronika obce.* [online]. 2024 [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: <https://www.studenec.cz/o-obci/kronika/>

TJ Sokol Koberovy. *Lesní běh Kalichem.* [online]. 2023 [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.tjsokol-koberovy.cz/nase-oddily-a-akce/lesni-beh-kalichem>

PŘEHLED TABULEK UVEDENÝCH V TEXTU

Tabulka 1 - Věk a délka tratě na MR pro dané kategorie.....	16
Tabulka 2 - Věk a délka tratě na MS pro dané kategorie	16
Tabulka 3 – Přehled dvaceti nejstarších přespolních závodů, pořádaných v České republice	19
Tabulka 4 – Charakteristika Běhu Štěpánkou	20
Tabulka 5 – Charakteristika Běhu Kolem Ameriky	21
Tabulka 6 – Charakteristika Drozdova lesního běhu	22
Tabulka 7 – Charakteristika Běhu na Kunětickou horu	24
Tabulka 8 – Charakteristika Čendova běhu	24
Tabulka 9 – Charakteristika Velké Kunratické	25
Tabulka 10 – Charakteristika Běhu Lorenzovými sady	27
Tabulka 11 – Charakteristika Běhu sady Vodranty	28
Tabulka 12 – Charakteristika Lesního běhu Pintovkou	29
Tabulka 13 – Charakteristika Běhu kolem Doubravky	30
Tabulka 14 – Charakteristika Lesního běhu Kalichem	32
Tabulka 15 – Charakteristika Memoriálu Quido Štěpánka	32
Tabulka 16 – Charakteristika Mikulášského běhu na Bradecích	34
Tabulka 17 – Charakteristika Běhu přes Valašské kotáry.....	36
Tabulka 18 – Charakteristika Běhu Kolem tří rybníků	37
Tabulka 19 – Charakteristika Běhu 17. listopadu	38
Tabulka 20 – Charakteristika Malé pardubické cross country	39
Tabulka 21 – Charakteristika Posvícenského koláče	40
Tabulka 22 – Charakteristika Běhu Libušiným údolím	42
Tabulka 23 – Charakteristika Přespolního běhu Popelka.....	42
Tabulka 24 – Závody pořádané bez přerušení do roku 2023	44
Tabulka 25 – Období vzniku jednotlivých závodů	45

PŘÍLOHOVÁ ČÁST

SEZNAM PŘÍLOHOVÉ ČÁSTI

Příloha 1 – Mapa trasy závodu Velká Kunratická (<https://www.velkakunraticka.cz/>)

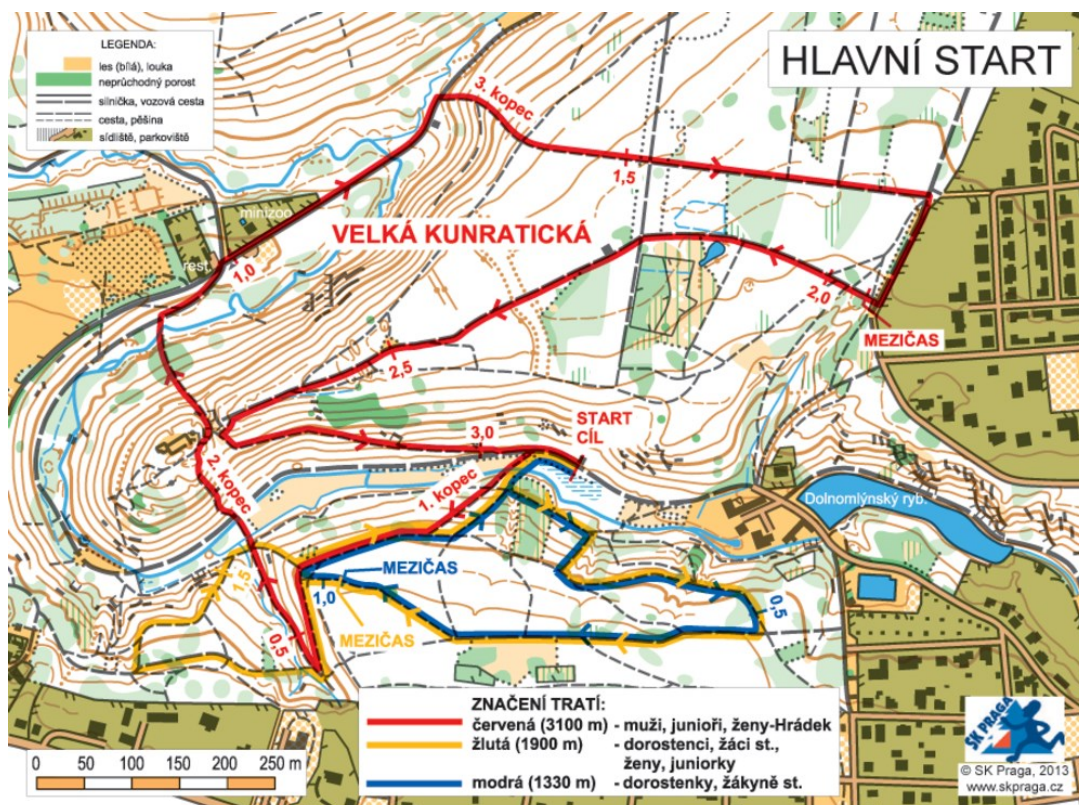
Příloha 2 – Profil trasy závodu Velká Kunratická (<https://www.velkakunraticka.cz/>)

Graf 1 – Vývoj účasti běžců na závodě Velká Kunratická v letech 1934-2023

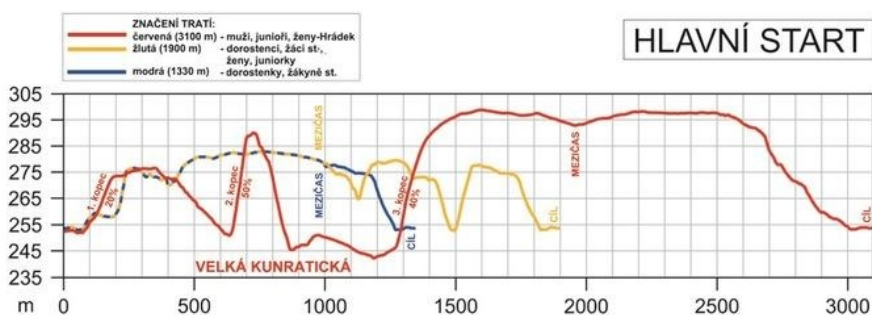
(<https://www.velkakunraticka.cz/>)

Graf 2 – Vývoj účasti běžců na přespolním běhu Popelka v letech 1989-2023

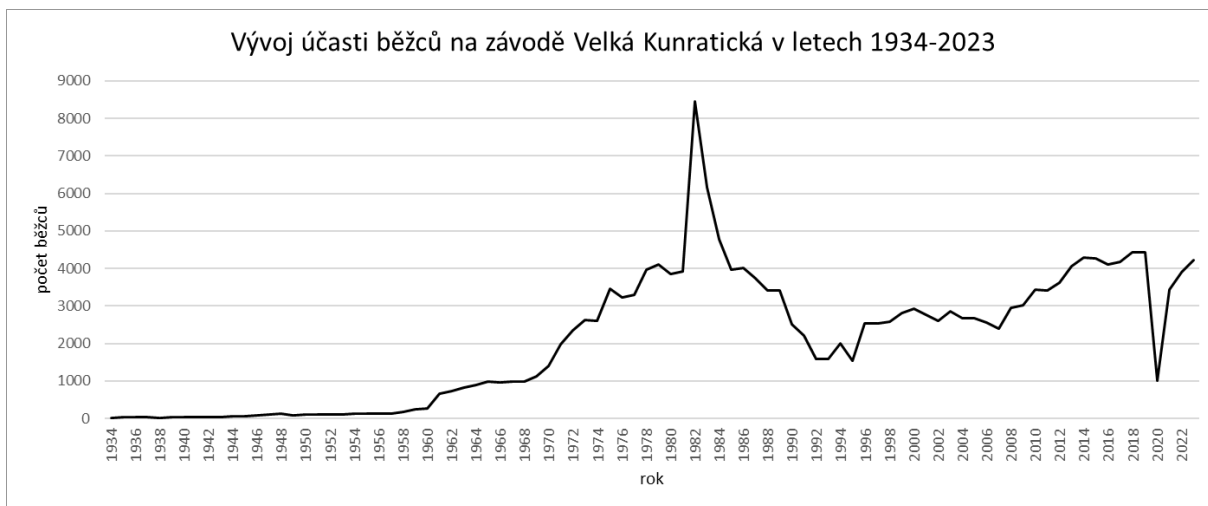
(<http://www.popelka.tym.cz/index.php>)

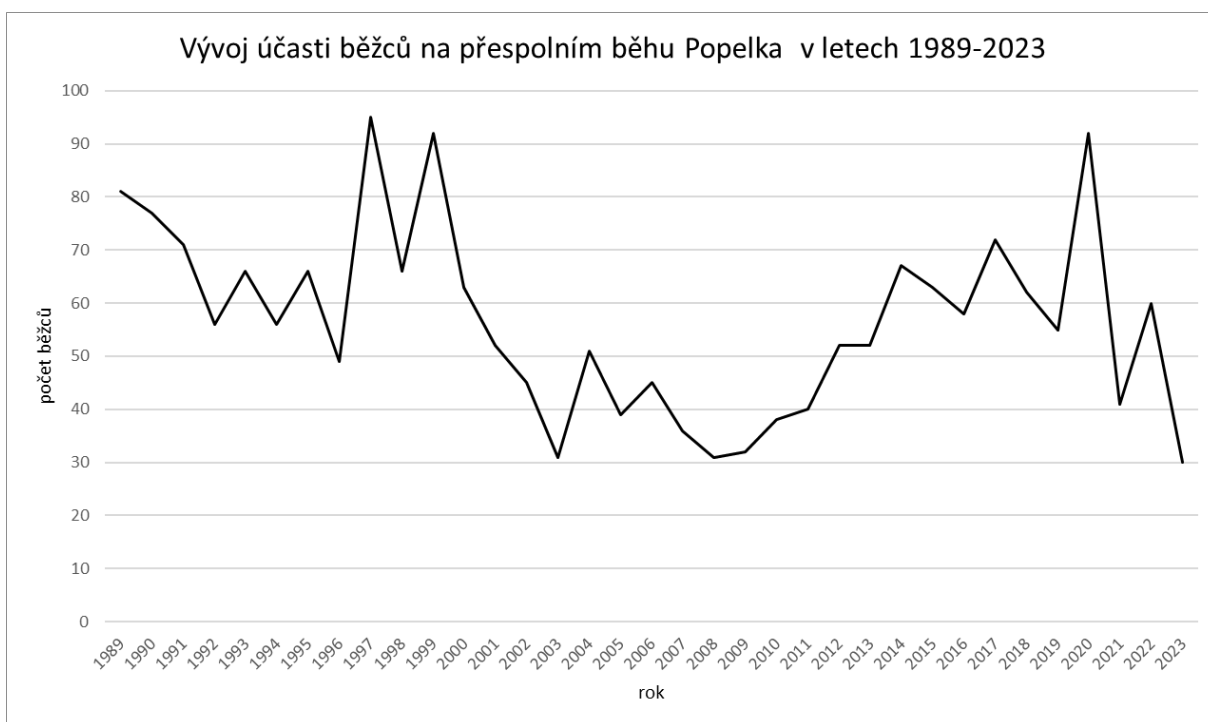
Příloha 1 – Mapa trasy závodu Velká Kunratická (vlastní zpracování, <https://www.velkakunraticka.cz/>)

Příloha 2 – Profil trasy závodu Velká Kunratická (vlastní zpracování, <https://www.velkakunraticka.cz/>)

Graf 1 – Vývoj účasti běžců na závodech Velká Kunratická v letech 1934-2023 (vlastní zpracování, <https://www.velkakunraticka.cz/>)

Graf 2 – Vývoj účasti běžců na přespolním běhu Popelka v letech 1989-2023 (vlastní zpracování, <http://www.popelka.tym.cz/index.php>)